SLOVENEC

Štev. 196. **POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD.** Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. (vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od 10—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

V Ljubljani, v ponedeljek, 29. avgusta 1904.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejeman: za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6·50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravništvu prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Inserati se računajo enostopna petitvrsta (dolžina 72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat 9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 36 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upravniškega telefona štev. 188.

Desetletnica „Danice“.

Pred desetimi leti je bil za nas Slovence pomenljiv čas. Takrat se je odločevalo o tem, bode-li rod slovenski zapustil staro svojo stališče, ki ga je nad tisoč let ohranilo na najbolj nevarnem mestu v srednji Evropi. Prvi slov. kat. shod je dal smer novemu razvoju med Slovenci in rešil to vprašanje. Koliko se je premenilo med nami v tem času, znano je vsakemu, ki je le količkaj zasledoval naš napredek v zadnjem desetletju. Največji pesimist mora priznati, da smo Slovenci v zadnjem času storili v mnogih strokah našega javnega življenja važen in pomenljiv korak naprej. Seveda je tudi umevno, da pri tem ni šlo brez hudega boja, hudih viharjev na zunaj in na znotraj.

Sad tega preporoda in eden faktorjev v boju zadnjih 10 let je tudi slov. kat. akademično društvo »Danica«, ki je ravno pred 10 leti prvič začelo izvrševati med slovenskimi visokošolci veliko svojo nalogo. Da so se razmere med slovenskim dijaštvom zelo premenile, povzročila je »Danica« s svojimi nastopi v teku zadnjih deset let. Nekdanjim osnovateljem akad. društva »Danica« stali so nasproti vse drugačni nasprotniki, kakor stojijo danes nam. Ko se je »Danica« osnovala, je slovensko dijaštvo popolnoma izgubilo vsak smisel za svoje naloge. Bil je čas nekake stagnacije. Danes to več ne opažamo. Dijaštvo postaja vedno važnejši činitelj na polju narodne politike, vedno bolj se zaveda svojih nalog in se tudi hoče vedno temeljiteje pripravljati za nje. Komur so znani nastopi »Danice«, ne bode dolgo iskal onega činitelja, ki je dal povod temu preporodu.

Ko stojimo torej po prvih 10 letih na nekakem zaključku prve dobe »Danice«, spodobi se, da ta zaključek tudi slovesno praznujemo, da praznujemo oni moment, od katerega lahko datiramo preporod slovenskega dijaštva.

Priprave za slovesno praznovanje deset letnice »Danice« so po večini končane. Pripravljavni odbor v Ljubljani razpošlje v kratkem vabila in naznani tudi še po slovenskih listih natančni program. Z veseljem smo se prepričali o lepi harmoniji, ki vlada med sedanjimi »Daničarji« in našimi starešinami in prijatelji. Nikjer nismo zaman prosili sveta in pomoči. Odlični naši zaščitniki so nam stali na strani in obljubili storiti vse, da naša slavnost doseže največji uspeh. To nas krepi in nam daje nado, da bodo vsi naši upi, ki jih stavimo v to slavnost, izpolnjeni.

Ko se bodemo torej dne 12., 13 in 14. septembra sešli v Ljubljani, ne smemo pogrešati nikogar onih, ki so delovali kedaj za ideje »Danice«! Naj bi ne manjkalo ni jednega naših starešin, zlasti ne na glavnih prireditvah dne 13. septembra! Takrat bodemo videli, kdo da je še naš in na koga se ne moremo več zanašati.

Naše vrste so redke! Boj ki ga bije še vedno „Danica“, povzroča, da odpade sedaj ta, sedaj oni. Kdor pa je prestal ta boj med svojim akademiškim življenjem, ko se le prepogosto hitro menjavajo nazori, od tega je pričakovati, da ostane tudi pozneje značajen. „Daničar“ ni janičar!

Kličemo torej vsem Daničarjem in prijateljem „Danice“ na svidenje v Ljubljani!

Pripravljalni odbor v Ljubljani.

Rusko-japonska vojska.

Japonska ofenziva v Mandžuriji.

Japonci v Mandžuriji zopet prodirajo. O prvem boju med japonskimi in ruskimi stražami 40 kilometrov južno od Ljaojana poroča carju Kuropatkin. Tudi Saharov je že poslal poročilo o japonski ofenzivi. Pred dnevi je došlo poročilo, da so bili za Kurokijevo armado izkrcani dalekonoseči topovi. Mnenja raznih listov se strinjajo s tem, da z odločilnim prodiranjem proti Ljaojanu Japonci doslej še ne bodo pričeli. Čakali bodo, da pade Port Artur, ker Port Artur oblegajoče čete jim bodo za uspešno prodiranje proti Kuropatkinu neobhodno potrebne. Japonci bodo poizkušali spraviti sedaj nove dalekonoseče topove v kako bližino Ljaojana, da bode mogoče obstreljavati ondotne ruske utrdbe in ruske utrbe v ljaojanski okolici. Ta namen ima menda sedanja japonska ofenziva. Ako bodo Rusi to mirno gledali, je vprašanje. Skoro gotovo bodo Rusi napadali japonske baterije. Neka vest poroča, da so Rusi Japoncem že uničili nekaj topov. Doslej so o japonski ofenzivi v Mandžuriji došla naslednji poročila:

Peterburg, 27. avgusta (Uradno). Brzojavka generala Kuropatkina na carja od danes poroča: Japonci so dne 25. t. m. zopet napadli vztočni oddelek armade. Ceni se, da imajo na tej strani dve diviziji pehote z močnim topništvom. Obe stranki sta ostali ponoči na svojih bojnih pozicijah, ki so oddaljene ena od druge 3 do 5 kilometrov. Naše izgube so znašale včeraj približno 130 mrtvih in ranjenih. Noč je minola mirno izvzemši male praske. Takoj ob svitu so Japonci pričeli ofenzivo na vsej črti.

Peterburg, 27. avgusta, (uradno). Brzojavka generalnega lajtnanta Saharova na generalni štab od 26. t. m. se glasi: Danes zjutraj je sovražnik pričel ofenzivo na vsej fronti mandžurske armade. Pred dnevom so Japonci koncentrirali proti našemu levemu krilu oddelke, močne poldrugo divizijo s topništvom vred. Ti oddelki so bili nastavljeni pri Anšančanu. Pred premočjo teh čet se je oddelek naših predstraž umaknil proti glavni poziciji. Na naši južni fronti znašajo naše izgube 150 mož. Ob 11. uri predpoludne je pri Tunsinpu utihnila vsled ognja našega topništva sovražna baterija, obstoječa iz 24 topov. Vsi napadi sovražnika so bili odbiti. Nato so naše čete prešle v ofenzivo ter so potisnile sovražnika nazaj. Mi smo izgubili 300 mož. Na vztočni fronti so Japonci o zori pričeli na vsej črti ofenzivo proti našemu desnemu krilu. Boj, ki se je vršil na vztočni struni, je bil silno resen. Mi zmo izgubili okolu 1000 mož, a nismo utegnili dobiti drugih poročil o izidu in o podrobnostih nadaljnega boja. Od poldne močno dežuje v Ljaojanu in v okolici. Vode naraščajo.

London, 27. avgusta. Iz glavnega Kurokijevega taborišča so brzojavili 25. t. m.: Ruska pozicija pri Anšančanu napravlja vtisek, da so Rusi resno pripravljeni za boj. Vsak čas je pričakovati bitke. Iz Kupantse poročajo, da prihajajo Rusom s severa vsakih 20 minut vlaki z novimi četami in novimi topovi.

Tokio, 27. avgusta. (Reuterjev biro). Tukaj se govori, da je general Oku včeraj pričel napadati Anšančan, dočim je general Kuroki napadel Anping.

Berolin, 27. avg. „Berl. Tageblt.“ poroča iz Tokia: Maršal Ojama je 24. t. m. pričel zopet s splošno ofenzivo ter prodira proti močnim ruskim pozicijam južno in južnovzhodno od Ljaojana. Tu imajo Rusi mnogo okopov z najmodernejše urejenimi ovirami. Kuropatkin je baje zbral tu svojo celo armado ter je pripravljen na odločen odpor. Ima 6 do 7 vojnih korov, ker je peti sibirski vojni kor večinoma že došel. V praskah 24. in 25. t. m. so Japonci povsod potisnili ruske prednje straže nazaj ter se vtrdili na višinah ter postavljajo topove. Pomožne čete Nozuovi in Kurokijevi armadi so na potu, in sicer 8. divizija in 2. konjeniška brigada ter 3. rezervne divizije. „Lokal-Anzeiger“ poroča: Kakor se poroča iz Mandžurije, se je odločilna bitka pri Ljaojanu že pričela ali pase v kratkem prične. Že tri dni se vrše praske med prednjimi stražami. Iz Ljaojana poročajo, da so Japonci izkrcali pri Inkavu 26 obležnih topov ter jih prepeljali v Dašičav, do bodo obstreljavali z njimi ruske utrdbe. Dalje je naročila japonska vlada v Inkavu 10.00 zabojev za pepel sežganih trupel. Te zaboje so prepeljali k četam pred Ljaojan. Trupla sežiga 800 kitajskih kulijev.

London, 27. avgusta. Iz Niučvana poročajo, da imajo Japonci v Mandžuriji pet divizij pod generalom Kurokijem na desnem krilu, tri divizije pod generalom Nodzu v sredini in dve diviziji pod Okujem na levem krilu, skupaj torej 200.000 mož. Operacije 24. t. m. so le predigra sledečih operacij. Med streljanjem topov je zasedla pehota najpripravnejše pozicije. Zjutraj 25. t. m. so pričeli Japonci s splošnim napadom. Naslednjega dne se je bitka ponovila. Ko je bilo odposlano to poročilo, je bila bojna sreča na japonski strani. (Pozneje javljajo poročila o ruski sreči. Opomba ur.). Japoncem se bo morda posrečile zasesti železnice 10 klm. severno od Ljaojana. Japonsko levo krilo in srednje čete skušajo polastiti se Anpina.

LISTEK.

Slike iz Lurda.

I.

Na jeden milijon se ceni število tujcev, ki pridejo vsako leto v Lurd. Stevilo je ogromno in vendar se mi zdi veliko, veliko premalo v primeri z velikansko važnostjo, ki jo ima to blaženo mesto za vesoljno človeštvo. Tu je blaženi kraj, kjer se čudež nadaljuje, vidno za vsacega, ki se potrudi semkaj ob onem času, ko se zbira tu na tisoče in tisoče ljudstva.

»Jaz hočem, da pridesem mnogoljudi v procesijah«, se je glasilo povelje blažene device Marije, matere našega Izveličarja, sporočeno krščanskim narodom po ubogi pastarici. V posledici tega povelja se čudeži največ in za vsacega vidno godé takrat, ko so največje množice pobožnega, vernega ljudstva zbrane na blagoslovljenih tleh; in ko iz neštetih vernih src zajedno proti nebu doni krik: »Notre Dame de Lourdes, priez pour nous! Notre Dame de Lourdes, guérinez nos malades!« — »Naša ljuba gospa od Lurda, prosi za nas! Naša ljuba gospa od Lurda, ozdravi naše bolnike!«

Zares ginljiva je pobožnost množic tu v Lurdu. Nikjer na svetu ne vidiš kaj podobnega. Popolnoma neverni ljudje, ki si niso ohranili nič druzega, nego naravno občutnost srca, so do solz ginjeni, ko vidijo prizore, ki se vršijo tu ob vznožju Matere Božje. Ob roki svetovne zgodovine se smelo trdi, da vesoljni svet po prvih stoletjih krščanstva ni videl kaj podobnega, kot se godi okoli 50 let tukaj v Lurdu.

Nehoté se mi je vrinila ista misel, ki jo izraža D. Boissarie v svojih spisih, da tu v Lurdu vidimo obnovitev stare krščanske cerkve iz prvih časov njenega obstanka.

Ljubezen, požrtvovalnost, skalnato trdno zaupanje v pomoč neba — vlada tu popolnoma in neomejeno. Skupno, kakor v prvih časih krščanstva, pošilja tukaj zbrana krščanska družina svoj goreči klic za pomoč proti nebu, se ponižuje v prah pred majesteto Vsegamogočnega, se posvečuje popolnoma službi ljubezni do Boga in do bližnjega ter slavospevom Odrešenika in Njegovi brezmadežni materi.

Nebo trpi silo! Viharna molitev tisočev in tisočev zbranega ljudstva se zajedno dviga proti nebu: Gospod usliši nas! Gospod, imej usmiljenje z nami! Gospod, govori eno besedo, in zdrav bodem! Gospod, na pomoč, mi poginemo!

Tako jednoglasen bolesten in zaupen krik proti nebu. Vedno glasneji, vedno viharneji postaja krik množice — in nebo se odpre in žarek vsegamogočnosti zasije na množico. Pred našimi telesnimi očmi vstajajo težko bolni s svojih mnogoletnih ležišč in v enem trenotju dobe popolno zdravje, ki so je popreje zaman iskali pri najslavnejših zdravnikih, v bolnišnicah, v zdraviščih, po vseh potih človeškega razuma, človeške znanosti, človeške skrbnosti in ljubezni.

Da, tu v Lurdu se neposredno dotikaš vednosti. Vsak dvom, ki si ga imel, mora izginiti tukaj, v tem milieu-ju, ki je bolj soroden svetu onkraj groba, nego soparici, v kateri smo obsojeni živeti, dokler nas ne sprejme najboljši prijatelj — grobokop!

Ni čuda, da Lurd ni samo mesto telesnih ozdravljenj, temveč osobito tudi mesto velikih izpreobrnjenj. Brez števila so ljudje, ki so našli tukaj zopet svojo vero v Vsegamogočnega. In med njimi je posebno veliko število zdravnikov.

Kako more drugače biti — saj more baš zdravnik, bolj kot vsak drugi, presoditi nadnaravni značaj ozdravljenj, ki se vrše tukaj v Lurdu.

Priznati mora, da tu neha vsaka razlaga po naravnih zakonih, da se gre tu za pokret skrivnostne sile, ki stoji nad zakoni narave, izkratka, priznati mora Boga, verovati vanj, ukloniti se mu!

V Lurdu, 24. avg. 1904.

Dr. Ivan Susteršič.

Boji v bližini Ljaojana.

Rusi so se japonski ofenzivi ustavili. Prodiranju Japoncev dne 24 in 25. t. m. so 26. t. m. baje sledile znatne ruske zmage, a vsega japonskega prodiranja te zmage menda niso ustavile.

Tri dni so se bile prednje straže japonske in ruske. Slednjič je pa Kuroki z večjo močjo udaril na Ruse. Sicer tudi to pot ni nameraval še velike odločilne bitke, ampak je najbrže hotel Rusom le vzeti ugodno postojanko, s katere bi v odločilnem trenutku njegovi voji mogli več škodovati Rusom. Bitka je trajala cel dan . . . in so jo naslednji dan obnovili. Rusko topništvo je prizadejalo, kakor smo sporočili, ogromne škode Japoncem. Došla so še sledeča poročila:

Peterburg, 27 avg. V Inkav so Japonci pripeljali in spravili v Dišičav 26 obležnih topov, s katerimi mislijo bombardirati Ljaojan. Pri Ljaojanu je krvav boj.

Berolin, 27. avg. „Berliner Tageblattu" poroča poikovnik Gaedcke iz Ljaojana« z dne 27. t m: Kljub ugodnemu izidu včerajšnjega boja dne 26. t. m., v katerem so Rusi uničili Japoncem 24 topov, Rusi vendar nameravajo koncentrirati armado nazaj proti Ljaojanu. Zveza s Harbinom je prosta.

Peterburg 27. avg. Generalni štab je dobil poročila, da je bil prvi Kuropatkinov napad proti Japoncem zmagoslaven. Podrobnosti bodo uradno objavljene.

Berolin, 27. avg. »Local Anzeiger« poroča iz Ljaojana: Kuroki je začel ravnokar z ofenzivo. Začel je prodirati od svojih vzhodnih pozicij, oddaljenih odtod 34 km. Vzhodno od Taiceha je divjal ves dan hud boj, ki se je nadaljeval še ves prihodnji dan. Japonci so se dvignili na celi črti in najbujše napadli vzhodne voje Kuropatkinove.

London, 27. avg. Iz Njučvana se poroča, da divja 20 milj od Ljaojana strašna bitka. Japonska bojna vrsta, dolga 20 kilometrov, se pomika dalje, je pregnala ruske prednje straže in udarila na jedro Kuropatkinove armade.

London, 28. avg. Iz Mandžurije se poroča, da je Kuropatkin Ljaojan izvrstno utrdil in da je železnica zopet v najboljšem stanju.

Japonske vojne sile v Mandžuriji

Kolonja, 27. avgusta. Glasom brzojavke, ki jo je prejela »Köln. Ztg." iz Peterburga, se poroča iz Ljaojana: Japonci so pripeljali v Inkav nad 20 oblegovalnih topov. Stevilo japonskih vojnih sil na severu je sledeče: General Kuroki ima 100.000, Nodzu približno 70 000, Oku okoli 40 000 mož. Na desnem bregu reke Ljao se nahaja približno 30.000 mož. Reke so vpadle in ceste so suhe.

Port Artur.

Angleški »Standard« je raztrobil v svet vest, da so Japonci že udrli skozi Ičan-utrdbe v notranje mesto Port Artur, a da odlašajo z oficijelnim naznanilom toliko časa, da bo boj popolnoma odločen.

Ta vest je popolnoma neverojetna, ako se pomisli, da je med imenovanimi utrdbami in mestom še oddalja štirih kilometrov.

Umevno je torej, da bo treba Japoncem še trdih bojev, predno bodo zavzeli ta utrjeni prostor. Manjše so oddalje, ki Japonce ločijo na vzhodu od mesta. »Berliner Tageblatt« poroča iz Ljaojana, da se je Steselj izjavil, da se bo Port Artur držal še najmanj šest tednov, v Ljaojanu iz Port Arturja došli amerikanski mornariški agent pa pravi, da Port Artur še najmanj tri mesece ne bo padel.

Berolin, 27. avgusta. „Berl. Tageblatt« poroča iz Tokia: Z Japonskega so došle pred Port Artur pomožne čete. Princ Fušimi, poveljnik prve japonske divizije, ki se je najbolj udeleževala napadov, je odpoklican. Mesto njega je prevzel poveljstvo generalni poročnik Mathumura. Maršal Jamagata je še tu. Bržkone pa tudi ne odpotuje na bojišče, ker nekaj boleha. Japonci so izgubili pred Port Arturjem do sedaj 12 000 mož (?), kar tukajšnje prebivalstvo nič ne vznemirja, ker je bilo na to pripravljeno. Tudi je prebivalstvo mnenja, da bodo Japonci izgubili še enkrat toliko mož, predno zavzemo trdnjavo, ker jo brani do 36.000 in ne 28.000 mož, kakor so v začetku mislili. Ruske posadke je komaj šestina za boj nesposobne. — Japonski napad 22. t. mes. na Port Artur so Rusi zopet odbili.

London, 28. avgusta. (Ag. Havas.) »Standard" ima iz japonskega vira sledeče: Japonci hočejo samo še teden dni bombardirati Port Artur. Potem pa naskočijo utrdbe z vsemi silami brez ozira na to, koliko jih bode padlo.

Peterburg, 28. avg. V Port Arturju so velike množice petroleja, katerega bodo začeli rabiti proti Japoncem. — Rusi so že izgotovili posebne priprave, ki bodo metale petrolej daleč na sovražnika in ga užigale.

28.000 Japoncev padlo pred Port Arturjem.

Nemirovič Dančenko poroča »Rus. Sl.« o dosedanjih bojih: Dne 16. julija so Japonci napeli vse sile, da dobe Port Artur. Na tisoče jih je padlo. Pet naskokov na Zeleno goro je bilo s toliko silo odbitih, da so Japonci v divjem begu pometali proč puške in slekli čevlje, da hitrejše ubeže. Imeli so 7000 mrtvih. Dne 27. julija so Japonci pred Port Arturjem štirikrat napadli Inpilasu in šestkrat Zeleno goro, in sicer s toliko silo, da branitelji niso imeli trenotka miru. Dne 28. in 29. julija so se Rusi z Volčje gore umaknili. Japonci niti poizkušali niso, Ruse zasledovati. 16. julija so bili Japonci tako zmage gotovi, da so imeli že pripravljeno brzojavko na mikado. Doslej so Japonci izgubili pred Port Arturjem 28 000 mož.

Občudovanja vredna je hrabrost ruskih vojakov. Dne 20. julija je napadlo 60.000 Japoncev 13 ruski polk, a dasi so bili Japonci dvanajskrat močnejši, so jih Rusi vendar le odbili.

Ruske ladje.

Nyborg, 27. avgusta. Velik parnik z rusko zastavo, spremljan od dveh torpedovk, je plul ob 9. in pol zjutraj v Danskem morju v smeri proti severu.

Berolin, 27. avg. Iz Kodanja poročajo: Od otoka Bomholma so videli štiri velike tuje ladje pluti proti zahodu.

London, 27. avgusta. V Kodanju, kakor poroča »Daily Telegraph«, še vedno trdijo, da je rusko baltiško brodovje odplulo proti Vzhodni Aziji. Danske oblasti so dobile obvestilo, da bo plulo baltiško brodovje v osmih ali desetih dneh po Danskem morju. V Kijevu poročevalec »Daily Maila« ni izvedel nič pozitivnega, kdaj odplujejo prevozni parniki, katere zbira Rusija v Črnem morju.

Carigrad, 27. avgusta. Dve ladji ruske plovne družbe v Odesi ste pluli danes skozi Dardanele obložene s premogom za rusko prostovoljno brodovje v Rdečem morju.

Peterburg, 27. avgusta. Brodovje z admiralom Rožđestvenskim je plulo 25. avgusta iz Kronstadta v Libavo. Poveljnik kronstatski Biriljev ga je pozdravil s signalom: »Želim vam uspešen boj!« Poveljnik brodovja je odgovoril istotako: »Branimo slavo zastave sv. Andreja!"

Car brzojavil Kuropatkinu.

Peterburg, 27. avgusta. Uradni list poroča iz Ljaojana: Generalu Kuropatkinu je brzojavil car 24. t. m., v katerem mu sporoča, da sta on in carica med krstom prestolonaslednika v srcu pozvala armado in brodovje, naj bodeta prestolonaslednikova krstna botra. Bog naj ohrani duševno vez med prestolonaslednikom in armado do njegove smrti.

Reforme v Koreji.

London, 27. avgusta. »Standard« poroča iz Tokia od 25. t. m.: Korejski cesar je sprejel predloge o reformah, ki mu jih je dne 12. t. m. nasvetoval japonski od poslanec; mej temi je cesar sprejel japonski denar in obljubil je zmanjšati korejsko armado.

Gibanje med Kitajci.

»Standardu« so dne 25. t. m. sporočili iz Tientsina: V okraju Tsinamfu so bili pribiti lepaki z besedami: „Smrt tujim vragom!« — Krščanski Kitajci beže.

Naslednik Stackelbergov.

Pariz, 28. avgusta. General Fleischer, poveljnik 2 kavkaške divizije v Erivanu, bo imenovan za naslednika Stackelberga.

Dr. pl. Körber v Galiciji.

Včeraj zjutraj se je dr. plem. Körber v Krakovu udeležil tihe svete maše, nato pa nadzoroval sodne urade, sprejemal razne deputacije, obiskal bolnico usmiljenih bratov in kovinsko razstavo. Na pozdrav predsednika višjega sodišča, Hausnerja, je odgovoril min. predsednik: Prepričati sem se hotel, ali so gališki sodniki kos svoji nalogi, ki jo zahteva novodobni čas, in ali so opravičene tožbe o „galiških sodnih razmerah". Gotovo so pa potrebne primerne sodne preosnove v obsežni upravi. „Iustitia" ima zavezane oči, gledati ne sme ne na levo, ne na desno, marveč deliti pravico. Velika dobrota za ljudstvo je javno, ustno postopanje, kakor tudi varnost kazenskega pravdnega reda. V nejasnih slučajih naj se sodnik ne veže na suho besedilo zakona. Čim hujši je boj za obstanek, tem večja je izkušnjava. To mora sodnik imeti pred očmi, da reši zločinca, ako je še mogoče. Ostro kazen zaslužijo, ki namenoma grešé zoper zakone, milo kazen pa, ki niso izgubljeni. Posebno to velja za mladino.

Za splošno volivno pravico

se je izjavila češka krščansko-socialna stranka za Moravsko in Slezijo na shodu zaupnikov na Velehradu. Zagovorniki splošne volivne pravice se so sklicevali na katoliškega učenjaka dr. Pieperja v M. Gladbachu na Nemškem in pa na dr. Kreka.

Najvišje sodišče.

Prvi predsednik pri najvišjem sodišču dr. Karl Habietinek je stopil v pokoj. Njegov naslednik bo dr. Emil Steinbach.

Dr. Kathrein

bo odložil vsled svojega imenovanja tirolskim deželnim glavarjem predsedniško mesto katol. centra v drž. zboru, kakor tudi županstvo v Hallu, a na mnoge želje ob drži državnozborski mandat.

Častniki in liga proti dvoboju.

Neaktivnim deželnobrambovskim častnikom sta avstrijsko in ogrsko deželnobrambovski ministrstvi dovolili pristop v ligo proti dvoboju.

Avstrijsko-italijanska trgovinska pogodba.

Italijanski trgovski minister Rava je izjavil, da pogajanja o trgovinski pogodbi z Avstrijo vrlo napredujejo. Avstrijsko-ogrski poverjeniki so jeli popuščati v svojih zahtevah. O podrobnostih morajo poverjeniki varovati strogo tajnost. Po mnenju laškega ministra bosta imeli obe državi od pogodbe mnogo koristij.

Črno-rumena liga

bo imela meseca septembra prvo zborovanje na Dunaju. Namen lige je zbrati vse sloje, brez razločka stanu in narodnosti, ki so še zvesti državi in vladarski hši. Črno-rumena liga bo na vso moč delovala za razširjenje ljubezni do cesarja in države. Mirnim potom bo skušala poravnati narodna nasprotstva. Hoče ustanoviti močno avstrijsko državno stranko in skrbeti, da bo imel vsak Avstrijanec pošten obstanek. Član lige postane vsakdo, prispevkov ne bo treba plačevati. Zadostuje prijava imena, stanu in naslova.

Z Balkana.

Iz Carigrada se poroča: Vali v Kosovem, Šakir paša, je prišel 20. t. mes. z bataljonom pešcev in 200 jezdecev v Ipek, takoj poslal straže v okolico, da pomiri Albance, ki zahtevajo znižanje desetine in da Turčija izpusti 153 Albancev, ki so bili minolo leto pregnani v Malo Azijo. Tudi iz Berana je prišel bataljon vojakov. Zadnji čas je bilo umorjenih več kristjanov. Nastali so ondi zadnji čas večji nemiri, ker je odpuščen iz zapora albanski vodja Sulejman Batuša in odpoklicanih več bataljonov vojakov. Konzuli v Prizrenu so opozarjali turško vlado na nevarnost. Tudi v Liumi, južno od Prizrena so bili nemiri; Albanci so pregnali vse osobje sodišča, ki je pribežalo v Prizren. Govori se, da je tudi bataljon turške posadke nastopil proti sodišču.

Turška vlada je v soboto svojim poslanikom razposlala okrožnico o nemirih pri Erzernonu in Bitlisu

Italijanske vseučiliške vzporednice.

»Alto Adige« poroča o shodu laških dijakov v Leviku. Dijaki so izjavili, da zahtevajo italijansko vseučilišče v Trstu. Začasna rešitev tega vprašanja je le mogoča, ako se laške vzporednice prelože na Dunaj ali pa ostanejo v Inomostu. V prvem slučaju se italijanski vseučiliščniki pozivajo, da naj bojkotirajo vzporednice, v drugem naj pa italijanski vseučiliščniki vsako izzivanje odločno odklonijo. Vseučiliščniki pozivljajo laške poslance, da naj bodo navzoči pri otvoritvi predavanj v Inomostu, kjer naj s svojo navzočnostjo ščitijo italijanske dijake.

Utrjevanje Verone.

Laško vojno ministrstvo je zaukazalo, da naj takoj popravijo utrdbe trdnjave Verone. Pred vsem bodo popravili utrdbe: Santa Lucia, Dospobnono, Garofolo in Santa Catarina, katere leže na veronskem polju, pa tudi utrdbe: San Leonardo, Santa Sofia, San Mattia in San Felice, ki ležé na višinah. Te utrdbe so svoječasno že zgradili Avstrijci in so jih mislili pustiti podreti. Sedanja poprava dá misliti, ker je brezdvojbeno naperjena proti Avstriji.

Pomnožitev grške mornarice.

Pred tedni je bila izvoljena na Grškem komisija za pomnožitev mornarice. Pri komisiji je sodeloval tudi princ Jurij s Krete. Komisija je predlagala zgradbo treh novih oklopnic in 18 rušilcev torpedov. Mornariško ministrstvo bo pozvalo velike ladjedelnice na Angleškem, Francoskem, v Italiji in Nemčiji, da naj stavijo svoje ponudbe za zgradbo novih grških bojnih ladij. Ker na Grškem manjka denarja, bo delo razdeljeno na več let — Preosnova grške armade napreduje počasi.

Lavalski škof

se je, kakor poroča »Univers«, pokoril kanonični kazni, katero mu je naložila apostolska stolica. Živi na svojem zemljišču popolnoma zase, ne mašuje in tudi ne izvršuje svoje službe. Kakor znano, je lavalski škof neposredno povzročil razpor med francosko vlado in apostolsko stolico.

Veliki kapital in slaba letina.

Ogrska žita so v naši monarhiji obrodila dobro, le pri poletnih žitih je letina srednje dobra. Gotovo je tudi, da imajo žitni trgovci jako veliko žita še v zalogi. A vkljub temu, da je na kupčijskem trgu dovolj žita, so že priđeli naši veliki kapitalisti jako dvigati cene moki, in z gotovostjo lahko trdimo, da bodo cene še višje, kakor so že. Pravijo, da povzroča zvišanje ceno moke letos dražje žito. A v nikakem sorazmerju ni cena moke z žitno ceno. Naši krščeni in nekrščeni judovski kapitalisti, kateri imajo v svojih krempljih veletrgovino z moko, špekulirajo ravno na žep srednjega in malega moža. Tem pijavkam je dobro znano, da je letos zlasti kruh ubogih, krompir, obrodil jako slabo. Naravno bo prebivalstvo vsled tega bolj navezano na močnate jedi, kakor druga leta. In ta položaj hoče izkoristiti jud, ki zdaj neizmerno goni kviško cene moke v škodo prebivalstva. Pri tem nič ne upoštevajo dejstva, da je zavladala med prebivalstvom taka revščina, da ne bo moglo več izhajati. Pač bo morala zakonodaja skrbeti, da se pride v okom tem razmeram in se kaj ukrene proti draginji. Želeti je pa tudi, da bi oblasti že enkrat pošteno stopile na prste raznim judovskim špekulantom, ki izkoriščajo bedo prebivalstva.

Najetje bolgarskega posojila

bo najbrže povzročilo, da bo sedanje bolgarsko ministrstvo odstopilo. Ljudstvo je namreč ogorčeno, ker hočejo za to posojilo zastaviti dohodke tobačnega monopola, ki ga nameravajo uvesti v Bolgariji.

Prememba ustave v Črni gori.

Pri neki dvorni slavnosti je črnogorski knez Nikita rekel francoskemu poslaniku, da je on zadnji srednjeveški vladar. Vsled tega sklepajo, da bo odstranil stari vladni način v Črnigori in prepustil svojemu nasledniku upeljavo nove ustave.

Preganjanje katoličanov na Francoskem.

„Matin" je razposlal med pariško katoliško duhovščino vprašalne pole glede stališča, ki ga bo zavzela katoliška duhovščina, ako Francoska odpove apostolski stolici konkordat. Ponajveč so odgovorili župniki, da bo o tem odločil papež. Več jih ni hotelo odgovoriti. Neki vikar je odgovoril: „Do ločitve med cerkvijo in državo bo na Francoskem gotovo prišlo. Duhovščina, zlasti ona na kmetih, bo bridko čutila posledice. A z božjo pomočjo bo vera premagala nevero. Ako hoče država zatvoriti cerkve, naj jih! Službo božjo bomo v tem slučaju imeli na polju in v skednjih, kakor ob času prve francoske prekucije."

Neki župnik je pisal: „Duhovščina ne bo ničesar izgubila, ako bo navezana samo na svojo moč. V skrajni sili bomo slekli duhovsko obleko in se s svojimi rokami preživili. Po delavnicah bomo iskali in našli vernikov. Kdor je srčen, nikdar ne pogine gladu." Ta župnik je v ubožnem delu mesta Pariza, Plaisance, zidal veliko cerkev zgolj s prispevki delavcev, nadalje je ustanovil več socialnih zavodov in društev.

Župnik v Saint Germain, l'Auxerrois, je odgovoril: „Načeloma je želeti, da se loči cerkev od države. A imeti in dobiti mora popolno svobodo, kakor jo ima v Severni Ameriki. Gotovo je sicer, da bodo zabredli mnogi župniki v revščino in več malih duhovnij bo prenehalo."

Zupnik pri Notre Dame de Lorette je za ločitev. On je pisal: „Cast cerkve zahteva ločitev cerkve od države. Duhovniki živimo v poniževalnem položaju, katerega mora biti konec. Oproščeni hočemo biti vsake sile in svobodni, odvisni zgolj od zakonov, kakor ostali državljani. Ločitev bo pozdravila francoska duhovščina z [illegible] avo osvobojenje. Skofijske blagajne bodo morale skrbeti za revno duhovščino."

Zupnik v Batignollesu je tega mnenja: Ločitev nam je ljubša, kakor dosedanje neznosno stanje. Seveda dovoliti nam bodo morala društva, da bodo zbirala prispevke za bogočastne namene. Sploh moramo pa že itak sami skrbeti, da pokrijemo cerkvene potrebščine. Svobodo hočemo in če to dobimo, bomo skrbeli sami zase. A bojim se, da je ne bomo dobili. Pred več leti so odpravili popolnoma v protislovji s konkordatnimi določili kanonike. A v zbornici ni niti en sam katoliški poslanec dvignil svoj glas proti tej očividni krivici.

Protestanški pastor Cerisier je rekel v zbornici: Akoravno smo s celim srcem pristaši sedanje svobodomiselne vlade, smo vseeno prisiljeni, da se pripravimo na ločitev cerkve od države. Pripravili smó se na ločitev in smo ustanovili osrednjo bla-

gajno v ta namen. Naši misijoni dobe na leto iz Francije 1,200 000 frankov, kar je pri 600 000 protestantih vredno občudovanja. A vseeno bomo nekaj časa zelo čutili posledice ločitve cerkve od države, a naučili se bomo pogrešati vladne pomoči.

Pri tem pripomnimo, da izda francoska vlada za verske potrebe 600 000 protestantov 1 500.000 frankov na leto, za 38 milijonov katoličanov pa le 37 milijonov in za 75 000 judov 220 000 frankov. Na vsakega juda pride torej tri franke, na vsakega katoličana pa še ne en frank, ko pride tudi na vsakega protestanta poldrugi frank. Iz tega se vidi, da je bilo že doslej katoličanom najslabše umerjeno.

Upor v sultanovi palači.

Albanska straža sultanove palače se je uprla. Za vzdržanje miru in reda so nato poklicali druge čete. Med Albanci in ostalim vojaštvom je prišlo do boja, v katerem je ostalo več vojakov mrtvih in ranjenih. Med zadnjimi je bil en general, en pobočnik in pa poveljnik palačne straže. Albanci so se uprli; ker vše dolgo niso dobili plače.

Štajerske novice.

š **Slovenska organizacija v Brežicah.** V Brežicah se snuje „Mladeniško bralno društvo za brežiški okraj s sedežem v Brežicah“. Društvo je zasnovano tako, da se bodo mogle ustanavljati podružnice po okolici. — Dalje snujejo ondi tudi ljudsko knjižnico.

š **Mednarodna razstava psov** bo od 17. do 18. septembra v Gradcu

š **Trojčke** je povila v Gradcu dekla Jera Novak iz Železnikov na Gorenjskem. En otrok je umrl.

š **Deželnozborske volitve v Gradcu** Deželnozborskim poslancem kandidira krščansko ljudska stranka v Gradcu v četrti skupini urednika Rajmunda Neunteufelna.

š **Žrtev poklica** Brat mariborskega knjigotržca Rascha, zdravnik dr. Henrik Rasch, je umrl na zastrupljenju krvi Ponesrečil se je pri neki operaciji.

š **Mlad morilec** Pri Rimskih toplicah je 16letni Rud. Brina umoril 7letnega gostilničarjevega sina Franca Majcena iz Globokega. Ko je hotel truplo vreči v vodo, zasačil ga je orožnik.

š **Umorjena ženska na železniški progi.** O na železniški progi pri Ptuju najdeni mrtvi posestnikovi ženi Segula iz Dornave se je dognalo, da ji je prerezal vrat njen mož ter jo s pomočjo dveh tovarišev vrgel potem na železniški tir. Morilec in njegovi tovariši so že prijeti. Pred dnevi je prišel ves solzan v neko ptujsko trgovino, kjer je pravil, da se je njegova žena ponesrečila na romarski poti. Kupil ji je železen križ na grob.

Koroške novice.

k **Nemška** plačilna povelja pošilja še vedno c. kr. okrajno glavarstvo v Celovcu Mislili smo, da bo pod novim glavarjem nastala za Slovence nova doba, kaže pa vse, da se bo ravnalo z nami ravno tako, kakor pod Mac Nevinom.

k **Slovenski** začeli so uradovati marsikateri župni uradi in tudi pisati, kjer so popolnoma slovenski kraji — da ni niti enega Nemca ali nemčurčka — župne matice v slovenskem jeziku, ker so tako zahtevale stranke. A krški ordinarijat je rekel: »Die Matriken sind in deutscher Sprache zu führen«. Naravnost povemo gospodom, ki so to zakrivili, da je njih ukaz krivičen in jih dela odiozne. Cerkvena oblast ne sme stopati po potih liberalne birokracije, ampak mora biti pravična vsem narodom.

k **Slov shod na Velikem Strmcu nad Vrbo** je res na pravem mestu in ob pravem času; to nam potrjuje že jeza nasprotnikov. Komaj se je nekaj govorilo, da nameravajo slov. nepolitična društva sklicati skupni shod na Vel. Strmcu, že so letali nemčurski učitelji od Pilata do Herода: »Kaj takega ne sme biti: Mihelj na noge! Poslanec Orasch, v tvoji občini bo velikanska manifestacija — Slovencev! To ne sme biti!« In pisali so v »Gr. T.«: »Po zanesljivih virih se bo priredil tekom septembra javni shod slovenskih mladeničev na Vel. Strmcu. Zraven tudi „prvakov“ s Kranjskega ne bo manjkalo, zato da dobijo mirni Slovenci v tukajšnji občini neki pojem o pravih kranjskih bratih. Ta slovesnost naj bo obenem druga pobratimija à la Bresje. Asistenca s Kranjskega bo poklicana od maloštevilnih, tukaj često nahujskanih koroških »vindišev«, najbrž iz strahu pred kako nemško protidemonstracijo. Nemški Mihelj je do sedaj še prenašal hujskanje nekaterih sem priseljenih kričačev. Toda sedaj se vidi, da Slovenci zlorabljajo nemško potrpežljivost. Če ta shod od vlade ne bo prepovedan, bodo Nemci že vedeli postopati proti tem usiljencem. Ker Nemci nikdar ne prirede takega zborovanja (!?), zato naj vlada skrbi, da tega tudi Slovenci ne narede Mi hočemo imeti mir! In če nam mir ne bo zagotovljen, tako naj merodajni faktorji sami nosijo odgovornost za vse posledice Nemški občani svarijo poprej.« — Gorostasna budalost in domišljavost! Župnija Št. Jurij na Velikem Strmcu je čisto slovenska, in sicer zavedno slovenska. Edini nemškutar je tam — učitelj In zaradi tega naj bi slovenski Gorotan molčal ter zlezel pod klop. Dokler nemčurji kličejo svoje agitatorje à la Stein, Wolf, Schönerer in protestanške potujoče pastorje s Pruskega v našo deželo, dotlej naj pometajo pred svojim pragom.

k **Mraz na Koroškem.** Okoli Celovca je bilo 27. t. m. tako mrzlo, da je zelo škodovalo sadji.

k **Nesreče na vojaških vajah.** Ker je cesar odpovedal glavne vojaške vaje, končale so se preje tudi vojaške vaje na južnem Koroškem. Dne 27 t. m. bi se morale vršiti vaje okoli Dobrača, toda so jih odpovedali radi snega. Na povratku čez Čojno Noč in Pliberk proti Beljaku so se pri Čojni Noči ponesrečili trije vojaki, eden prav nevarno.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. avgusta.

Blagoslovljenje zastave in javen društven shod. V Mirnu pri Gorici je bila včeraj blagoslovljena zastava „Katoliškega delavskega društva“. K slovesnosti je prišla tudi deputacija „Slov. krščc. soc. zveze“ iz Ljubljane z zastavo in gosp. dež. poslanec Blaž Grča. V cerkvi je govoril dr. Krek o delu krščanske ljubezni in vzajemnosti, katera je duša katoliškim delavskim društvom. Zastavo blagoslovil je gosp. dekan šenpeterski č. g. J. Pavletič, kumica je bila gdčna Karolina Drutovka. Javni shod je bil na lepo okrašenem slavnostnem prostoru, ki je bil natlačeno poln mnogoštevilnega občinstva. Predsedoval je č. g. Gotard Pavletič. Govoril je dr. Erg. Lampe o pomenu katol delavskih društev, o organizaciji delavske produkcije, o liberalizmu in socialni demokraciji. Poslušavci so burno pritrjevali izvajanjem. Na to je govoril Jos. Gostinčar o delavski organizaciji. Igrala je gorriška godba in peli so trije izvrstni pevski zbori. Sledilo je še več govorov. Obširnejše poročilo sledi. Miren je pokazal ta dan, da krepko plapola v njem slovenska katoliško narodna zavest Želimo delavskemu društvu uspešnega delovanja v korist njegovim članom!

Franko Steinova armada. Včeraj je imela ljubljanska »Trutzburg« podružnica izlet v Celje, kjer je ta pomnožena pangermanska armadica delala načrte za Steinov shodek »im Spätherbste« v Ljubljani, Celju, na Jesenicah in v Belipeči. Ker so zadnjega v Celju Slovenci razbili, bo novi brškone v oktobru se vršil pod plaščem delavskih podružnic »Germanije« v teh krajih le kot društveni sestanek, kjer bo zopet »varno« nastopal ta državni poslanec in agitator za pangermanstvo med nemškim delavstvom na jugu naše države. Toliko smo izvedeli zdaj o teh načrtih, kaj več izvemo iz organa »Der Hammer«, v številki, ki izide dne 1. septembra t. l.

— **Vojaške vaje na Krasu.** Pri vajah 55. in 56. brigade na Krasu je bilo vojakom posebno občutno pomanjkanje vode, vsled česa so trpeli hudo žejo. V Skrbini pri Komnu so prej kot v eni uri izpili vodnjak. Med vajami so morali vojaki in častniki piti umazano vodo iz kalov. Najvič sta trpela 27. in 97. polk. Po vodo so hodili tje do Nabrežine. Vojaki so željno pričakovali dežja in lovili vsako kapljico, da si ohlade žejo. Stotnika Schmidta od 97. polka je zadel konj s kopitom, da je moral v Gradec v vojaško bolnico. Brigadsko poveljstvo je bilo od začetka v Komnu v petek pa premeščeno v Dornberg; med tem so 4 polki manevrirali v Vipavski dolini. Polki so bili nastanjeni v Rifenberku, Dornbergu, Vogrskem, Selu, Črnici, Sempasu in Prvačini. Vojno ministrstvo je odpovedalo vaje, ki so bile določene za dni med 1. in 10. septembrom.

— **Preveč so rogovilili.** Mnogi delavci pri predoru v Bohinju so pač za nadlego ondi bivajočemu ljudstvu. Ako so pijani, so surovi kakor zverine ter napadajo mirne ljudi, ali pa se pretepajo med seboj tako, da imajo orožniki vedno dovolj posla. Tako so nedavno zopet popivali v neki gostilni v Bohinju, in sicer Milan Gojan iz Bele cerkve na Ogrskem, Anton Jurečič iz Lipe pri Volčki, Janez Skerič iz Bosnovske v Bosni in Milan Sočban iz Priliptjega v Srbiji. Popivali in popevali so pozno v noč Začeli so se prepirati med seboj in pretepavati. Pobili so gostilničarju več steklenic in kozarcev, katere so metali eden v drugega in tudi vse šipe pri gostilni. Ko so prišli poklicani orožniki, so se tudi tem zoperstavili. Imenovane so aretirali in izročili c. kr. okrajni sodniji v Radoljci.

— **Cigan goljuf** V Celju so prijeli cigana Matevža Grila iz Dola pri Celju ter ga izročili v zapore c. kr. okrožnega sodišča istotam radi hudodelstva goljufije in tatvine. Gril je v Ljubljani preoblečen hodil kot agent ter nadlegoval stranke s ponudbami, katere so bile vse neresnične, češ, da je zastopnik neke tovarne, ter jim tudi kazal različne uzorce. Nekateri so se res ujeli in šli na limance zvitemu ciganu, o katerem seveda sploh niso vedeli, da je cigan. Zahteval je od strank predplačila na naročilo, katero je tudi sempatja dobil, toda blaga, katero je dotična stranka naročila, le ni bilo. Tako si je prigoljufal izdatno svotico denarja. Ako pa niso stranke hotele kaj naročiti, jih je pa prav po ciganski okradel. Ko mu niso bila več kranjska tla varna, jo je popihal na Štajersko, kjer so ga orožniki zasačili pri neki kupčiji in spoznali tudi, da je to tisti Gril, ki je od ljubljanske deželne sodnije policijsko zasledovan.

— **Za rešitev turista Antona Gregorca** so dobili priznanje ministrstva vodnik Janez Rabič in Tomaž Lakota iz Mojstrane. Svoječasno smo poročali o pogumni rešitvi g. Gregorca, ki je zašel na Cmiru.

— **Za rešitev življenja** Ane Fabjan iz vode je dobil Anton Zajpoh iz Zužemberka talijo 32 K.

— **Pogrešajo** že več dni 31letno hčer kovača Antona Hrovatina iz Trnovega.

— **Za žensko bolnišnico v Novem mestu** je cesar dovolil, da dobi 10.000 K iz dohodka dobrodelne drž. loterije.

— **Železniški stroj zmečkal** je v Bohinjski Bistrici delavca Franca Mraka.

— **Draginja** Na Krasu prodaja se pšenica že po 11 do 12 gld. kvintal Kaj bo šele! Ljudstvo je v velikih skrbeh, kako se bo preživelo, kajti na spomlad preti velika lakota.

— **Predsednik ogrskega državnega zbora na Gorenjskem.** Od Sv. Ane na Gorenjskem poročajo, da je došel tje na lov na divje koze predsednik ogrskega državnega zbora Dezider pl. Perczel.

— **Zopet uboj na Hrušici.** V sobto popoldne je Jakob Peternel, 63 let stari posestnik domačin na Hrušici, izganjal tuje kokoši s svoje njivice, pa začne neki tunelar metati nanj opeko, kamen, i. t. d. Zadel ga je tako, da je v dveh urah umrl. Zapušča ženo in 4 otroke. Ubijalca so že zvezali in ga peljali v zapor v Kranjsko goro.

— **Iz Šmihela pri Novem mestu.** Šola za gluhoneme, katero so vodile šolske sestre N. D., je z letošnjim letom prenehala, ker ves poduk gluhonemih otrok je prevzela ljubljanska gluhonemnica. Zategadelj bodo šolske sestre zanaprej lahko sprejemale večje število gojenk, ker imajo sedaj več prostora. — Druga leta se mnogim poznim prosivcem ni moglo ustreči radi pomanjkanja prostora, letos pa že lažje postrežemo prosivcem. Šola je osemrazrednica ter se gojenke poleg navadnih šolskih predmetov učijo tudi umetnega risanja, vezenja, godbe itd. Tudi se usposobijo za vsprejem v trgovske šole in učiteljišča. Na novo se letos prične tudi poduk francoskega in italijanskega jezika.

— **Avstrijski vojaki lačni.** Listi iz bližnje Italije poročajo, da so pri manevrih na laški meji pri Pleknu pustili naše vojake dva dni, v ponedeljek in torek, brez vsake jedi le oficirji da so jedli. Potem da se prišle žene iz Italije v njihovo bližino ter jim prinesle vsakovrstnega živeža! — Čudno se čuje to!!

— **Slovenec podkonzul** Slovence dr. Josip Goričar je imenovan za podkonzula v Jasi na Rumunskem.

— **Imenovanje.** Absolvirani učiteljski kandidat g. Anton Vodè je imenovan za provizoričnega učitelja v Mirni peči.

— **Prepovedano novo laško društvo.** Namestništvo v Trstu je prepovedalo ustanovitev društva »Società degli studenti triestini«.

— **Krščanski podčastniki.** Pisarniško vodstvo 5 armadnega kora je izdalo poziv na podčastnike, da naj se zglasijo za pisarniška dela. Povelje odločno pripomni, da bodo sprejeti le krščanski častniki. To bo vika in krika v židovskem taboru.

— **Konserve za juho** bodo odpravili v naši armadi. Namestu »prežganke«, ki so jo imeli pač vsi vojaki nad vse v želodcu, bodo vojaki dobili kavo.

— **Dunajska mesarska zadruga proti tujkam v jedilnih listih.** Predstojništvo dunajske mesarske zadruge je nastopilo proti potujčevanju gostilniških jedilnih listov in hoče, da naj gostilničarji odpravijo z jedilnih listov francoščino.

— **Prememba živinozdravniške službe v armadi** Vojno ministrstvo se peča s premembo živinozdravniške službe pri vojakih.

— **Najdene kroglje v tržaškem pristanišču.** Pri molu »San Carlo« v Trstu so potapljači našli topove, kroglje in bronaste stvari, ki so bile brezdvojbeno last francoske fregate »Danae«, ki se je tam svoječasno potopila. Preiskavo nadaljujejo, ker upajo zaslediti še vojno blagajnico.

— **Glavna skupščina nemško avstrijskega planinskega društva** se bo vršila te dni od 2. do 5. septembra v Bolcanu.

— **Nemška nestrpnost na Kranjskem.** V noči v nedeljo po otvoritvi Aljaževega doma so zlikovci odtrgali na slavoloku v Mojstrani slovensko zastavo in jo vrgli čez ograjo pri tovarni. Slovensko planinsko društvo je že na precej zanesljivem sledu dotičnim zlobnežem, ki so vsi nestrpnega nemško nacionalnega mišljenja.

— **Aljažev dom** ugaja vsem, ki zahajajo vanj, in hvalijo izvrstno postrežbo. Dne 23. t. mes. so prišli Nemci iz Monakovega čez Lukanjo v Vrata v dom in rekli, da sicer v hotelih niso tako dobro jedli. Do dne 24. t. mes. je bilo v njem do 800 turistov in izletnikov.

— **»Zvezi“ so dalje poslala poročila** sledeča društva: Bralno društvo v Studenicah pri Poljčanah; 36. Kat. izobraževalno društvo sv. Križ pri Litiji; 37. Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni; 38. Bralno društvo Sv. Ana na Krempergu; 39. Kat. slov. izobraževalno društvo pri Dev. Mariji v Polju; 40. Kat. slov. izobraževalno društvo v Ribnici; 41. Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju; 42. Kmet. bralno društvo v Bočni pri Gornjem gradu; 43. Slov. katoliško izobraževalno društvo v Mengšu.

— **Škof Strossmayer** je povodom rojstva ruskega carjeviča-prestolonaslednika imel v djakovski stolnici slovesno mašo. Po maši je molil za zmago ruskega orožja.

— **Podraženo mleko na Dunaju.** Zalagatelji dunajskih prodajalcev mleka so naznanili, da s 15. septembrom t. l. zvišajo ceno mleku za 2 h pri litru. Tudi v Pragi je dražje mleko.

— **Oskrbništvo poštne ekonomije na Dunaju** naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se za leto 1905. nabavi potom javne ponudbe razne predmete, kakor: Napisne table, knjigovezna dela, ščetarsko blago, železnino in mednino, stekleno blago, službene čepice, zaboje, gumbe in zapone, platneno in materijalno blago, nože in škarje, službene znake iz kovine, razne vrste papirja, pozamenterijsko blago, poštarske roge, mularsko in vrvarsko blago, pečatni vosek, kleparsko blago, štampilje in pečate, sukno, ure, tehtnice in uteže, kolomaz in vato. Uzorci predmetov, katere je dobaviti, so pri c. kr. oskrbništvu poštne ekonomije na Dunaju (k. k. Post Oekonomie-Verwaltung in Wien, I., Postgasse Nr. 17) na ogled. Pismene ponudbe, kolekovane z 1 K za vsako polo, je vložiti zapečatene najkasneje do 17. septembra t. l. 12. ure opoludne pri c. kr. oskrbništvu poštne ekonomije. Razglas, obsegajoč natančnejše pogoje in zaznamek predmetov, katere je dobaviti, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— **Gasilno društvo v Gorjah** praznuje dne 4 septembra desetletnico svojega obstanka z veselico. Dopoludne se vabljena društva z domačimi skupno udeleže sv. maše in pridige, primerne za ta dan, popoludne bo pa vrtna veselica pri V. Janu (Mačku) v Spod. Gorjah, kjer bo veliko dvorišče prepreženo v planinsko šotorišče. Sest godcev na pihala bo godlo vesele koračnice, blejski pevci bodo peli lepe planinske pesmi, vmes bo šaljiva pošta in srečkanje, videle se bodo tudi vse domače gore v pravi podobi, strelci bodo poizkušali svojo srečo itd. Torej zabave dovolj za vsacega. Kdor hoče en dan vesel biti in pozabiti težave in skrbi vsakdanjega življenja, naj pride v nedeljo, dne 4 septembra, v Spodnje Gorje k Mačku. Društva, katera se udeleže veselice, naj se zaradi kosila pravočasno oglase, da ne bo nereda.

— **V Belemgradu** bodo prihodnji mesec v proslavo prvih bojev za osvobojenje srbskega naroda razne slavnosti. Kakor je sedaj določeno, se vrši tudi kronanje kralja Petra. Dne 18. sept. bode v Belemgradu otvorjena prva jugoslovanska umetniška izložba, na kateri bodo razstavili svoja dela slovenski, hrvatski, bolgarski in srbski umetniki. Dne 19. in 20 septembra se vrši shod jugoslovanskega dijaštva. Slovenski dijaki, ki se hočejo udeležiti tega kongresa, dobé pojasnila pri odboru za jugoslovanski dijaški kongres v „Narodnem domu« v Ljubljani.

— **Slovenski umetniki na I. jugoslovanski razstavi v Belgradu**. Priprave s sortiranjem in odpošiljanjem sprejetih umotvorov so gotove ter kažejo, da bomo Slovenci v razstavi častno zastopani. Udeležilo se je vsega skupaj 27 umetnikov z okoli 150 umotvorov. Po tehniki so večinoma slike. Kiparji so samo trije zastopani. Slovenski oddelek bode obsegal tri oddelke v treh ali štirih dvoranah »Narodnega muzeja« v Belgradu.

— **Otvoritev nove planinske poti**. Po otvoritvi Aljaževega doma v Vratih se je otvorila dne 8. t. m. tudi ravnokar dovršena nova pot »čez Kopa«.

— **Slovenske planinske koče**. V koči na Kredarici pod Triglavom je bilo do dne 22. t. mes. 272 turistov (julija 74), v Vodnikovi koči na Velem polju do dne 6. t. m. 50 (med njimi dne 28. julija železniški minister ekscelenca dr. vitez Wittek z gospico sestro, ki sta grede s Triglava tam počivala; bila sta jako zadovoljna s postrežbo), v Kocbekovi koči pod Ojstrico pa do 1. t. m 37 (julija 13) med njimi nekaj Angležev. — Kadilnikovo kočo na Golici so tesarji do dne 21. t. mes. popolnoma dodelali, sedaj jo od znotraj dovršujejo mizarji. Dasi letos ne bo vse gotovo v njej, vendar se otvori septembra meseca in izroči občinstvu v porabo. Otvoritev te koče se bo vršila 18. septembra.

— **V Velesovem** je nekdo izmed fantinov sunil pri tepežu Franca Umbergerja z nožem v prsa ter ga neverno ranil.

— **Nesreča**. Pri železnici Podbrdom je padel Janezu Šuligoju težak kamen na nogo ter mu jo zelo poškodoval.

— **Obstrelil** je neki fant sinoči v Postojni pri Petru Lovšinu službujočega Karola Turka. Slednji je stražil sadje; na večer navalilo se je nanj kakih 10 fantinov, in ga pri tem eden v desno roko ustrelil.

Izpred sodišča.

Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.

Zelo zanimiva obravnava se je vršila dne 20. avgusta pred okrožnim sodiščem v Novem mestu. Državno pravdništvo je na predlog okraj. sodišča v Velikih Laščah obtožilo radi krivega pričanja brata Matijo in Antona Mustarja, katera dva sta v Laščah pod prisego trdila, da je Jože Brgant, učitelj v Turjaku, v družbi z Jernejem Zužkom pri reviziji občinskih računov skril pod roko eno pobotnico in jo zmečkal tako, da je imela obliko zamaška. Nasprotno so v Laščah potrdili pod prisego Jože Brgant, Jernej Zužek in priči Jakob Kramar in Jernej Podlogar. Vsled tega je bil Jakob Mustar, župan turjaški, obsojen na denarno globo 50 kron radi prestopka »obrekovanja«, katerega je pregrešil s tem, ko je vprašal Matijo Hočevarja, župana v Velikih Laščah, za svet kaj hoče storiti proti Brgantu, kateri je baje hotel nalašč skriti pobotnico, da bi s tem dokazal ali podprl trditev Jerneja Žužka, kateri je očital Mustarju kot županu razne nepravilnosti pri občinski upravi, za kar se je moral Jernej Zužek takoj drugi dan po reviziji zagovarjati pred sodiščem. Čitateljem je znano, da je Jernej Zužek javno v listih preklicaval svojo trditev. Hvaležen bi moral biti svojemu nasprotniku, kateri mu je vsled usmiljenja odpustil radi njegove družine, ker bi bilo gotovo zanj imelo zle posledice. — Matija Hočevar pa je ta zaupno stavljeni svet razglasil v javnost, na kar je Brgant vložil ovadbo radi razžaljenja časti. Izid te ovadbe je zgoraj označen, vsled česar sta prišla 20. avgusta brata Matija in Anton Mustar na zatožno klop.

Izpovedala sta neustrašeno vse, kakor v Velikih Laščah. Nepristranska soseda in odbornika J. Podlogar in Tomazin sta izpovedala, da sta tožena povsem le golo resnico govorila. Povabljene so bile še druge priče v prilog obtožencema, katere je pa hotel državni pravnik odkloniti, ker so v sorodstvu; sodišče pa jih je pripustilo. Priče so izpovedale skoro povsem enako: Da je bila dotična pobotnica prebrana, dasi še ni bila na vrsti po zapisniku. Prečital jo je Jos. Brgant; mesto da bi jo bil položil na stran, jo je preganil dvakrat in skril v dlan leve roke. Ko je prišla vrsta na dotično pobotnico, sta začela revizorja J. s. Brgant in Jernej Zužek zahtevati pobotnico in je izustil Zužek proti županu Mustarju: »Kje jo boš pa vzel?« Župan Mustar je trdil, da pobotnica mora biti, na kar je rekel svojemu sinu Matiji Mustarju, da naj pregleda na mizi ležeče pobotnice, kar je tudi storil, a je ni dobil. Župan naroči da naj pogleda v knjigi računskih zapisnikov. Ko je Matija Mustar iskal po knjigi pobotnice, je priskočil k njemu mlajši brat Anton, star 20 let, ter mu povedal, da ima pobotnico učitelj pod roko, nakar sta oba pristopila k mizi in videla ležati zmečkano pobotnico v obliki zamaška na mizi pred Brgantom. Matija Mustar vzame in razgrne pobotnico ter z nenavadnim močnim glasom reče dvakrat: »Kdo pa mečka pobotnice, s pobotnicami se ne dela tako«, ter jo pomoli Brgantu, da naj jo pregleda, da ne bode mislil, da je kaka sleparija. Brgant je bil s tem razočaran, da je nekaj časa molčal, enako njegovi tovariši. Čez nekaj časa pa uzame in reče: »Kaj za eno pobotnico, saj jih manjka še 23 drugih«. To so opazovali vsi navzoči in slišali vse dobesedno: Fran Tomazin, Jože Podlogar, Jakob Mustar in njegovi sinovi Jože, Anton, Janez in hči, omožena Adamič. Slednja trdi, da je tudi videla enako, kakor njen brat Anton, kako je učitelj Brgant skrival in mečkal pobotnico. Nasprotno je pa pod prisego trdil Jože Brgant, da niti v rokah ni imel pobotnice, ampak samo jo prijel s prsti in jo takoj med druge položil.

Brgant je dalje trdil, da tudi tega ni slišal, da bi bil Matija Mustar rekel „kaj mečkate pobotnice, ali se tako dela s pobotnicami“. Videl tudi ni nobenega drugega domačih v hiši, kakor Matijo Mustarja in župana. Jernej Žužek je vse protidokaze pobijal, enako kakor Brgant. Dalje je zatrjeval sodnemu dvoru, da nima nikakega sovraštva proti družini Mustarjevi, ker ima jako dobro in voljno srce. Pobotnice so pa bile prinešene na mizo v takem neredu, kakor bi jih bil kdo prinesel „kravam“. Slišal pa ni, da bi bil one besede Matija Mustar govoril, in tudi bi bil opazil, če bi bil Brgant skril ali zmečkal kako pobotnico. Priča Jakob Kramar izpove enako, le to potrdi, da je bil zelo zamišljen v račune, a vkljub temu gledal na roke Brgantu, in potrdi, da ni nikake pobotnice mečkal. Jernej Podlogar je enako izpovedal. Kot pristaš Jerneja Žužka in Jož. Brganta je bil zaslišan še Janez Škrl, ki pa ni ničesar vedel povedati. Nato se preberejo razni spisi, tudi obtoženih nravstvena izpričevala, katera so bila jako ugodna.

Državni pravdnik je naglašal, da sta vedoma krivo pričala, da očeta rešita sramote in obdolžitve obrekovanja. Poudarjal je, da druge priče, četudi so izpovedale pod prisego, niso verodostojne, ker so v krvnem sorodstvu. Zastopnik obtožencev dr. Benkovič je pojasnil sodišču sovraštvo nasprotnikov proti obtoženima, četudi se je Žužek delal tako blagosrčnega. Poudarjal posebno tudi to, da ni bilo povoda obtožene preganjati radi krivega pričevanja, ker je Marija Adamič enako se izpovedala kot obtož na, a se vkljub temu ne preganja. Po dolgotrajnem posvetovanju se sodni dvor vrne ter razglasi razsodbo, da sta Anton in Matija Mustar krivima spoznana in se kaznujeta z zaporom dveh mesecev. Pritožba ničnosti se je takoj prijavila.

Izpred deželnega sodišča.

S pipcem ga je sunil. Pred Baragovo gostilno sta se sprla fanta Anton Vesel in Janez Znidaršič ter se pričela med seboj ruvati. Nakrat pa je priskočil Andrej Martinčič iz Pudoba ter sunil Vesela s pipcem v hrbet in ga lahko poškodoval. Martinčič je bil na en mesec zapora obsojen.— Tatinska dekla. Dekla Marija Adam iz Zavrha sama priznava, da je vzela svoji gospodinji Mariji Jankovič v Zavrhu dva zlata uhana, zlato zapestnico, dva zlata prstana ter svilnato ruto, taji pa, da bi bila vzela tudi dve spodnji jopici. Ker so pa orožniki pri nji našli eno tako jopico, katero je gospodinja spoznala kot svojo last, ji tudi ta tajitev ni pomagala. Obsojena je bila na dva meseca težke ječe. — Po skrinji je stikal doma devetletni Jakob Dimnik in našel dve dinamitni kapici ter je eno v šolo prinesel, češ, da ima še eno doma, da jo bo pa drugi dan seboj vzel. To kapico je dal svojemu sončencu, katero je pred tovarniško restavracijo v Vevčah v družbi dveh fantičev sprožil; pri tem so pa bili vsi trije dečki poškodovani. Fantov oče, na odgovor klican, se je zagovarjal, da je pred kakimi 15 leti delal v kamnolomu v Zalogu, kjer je rabil dinamitne kapice. Ko je nehal delati, ostali sta mu dve, kateri je domu prinesel, a tekom let na nju pozabil. Obsojen je bil na tri tedne zapora. — S svojimi sorodniki se je sprl in na cesti stepel v Ložu hlapec Matija Grm. Ker ni mogel 79 let stari loški redar napraviti miru, poklical je orožnika na pomoč. Grm se je pa skril v Zabukovčevo gostilno, kamor sta mu sledila orožnik in redar. Na opomin, naj gre z njima k županu, se je temu protivil in jel orožnika in redarja zmerjati ter se ni pustil ukleniti. Mahal je z nekim lesom proti orožniku in ga zagrabil za bluzo, potem je ušel skozi okno na neko njivo, kjer so ga mogli z največjo silo ukleniti. Pri tej priliki je tudi preklinjal Boga. Sodišče ga je obsodilo na sedem mesecev težke ječe. — Bogokletnež. Janez Zust 68 let stari pekovski pomočnik, bil je že zaradi razžalitve Veličanstva in udov cesarske hiše, kakor tudi zaradi potepanja in beračenja kaznovan. Kadar se ga napije, postane zelo zgovoren. Zlasti rad se vtika v verska vprašanja, katera potem vpričo drugih ljudi po svojem zavija ter javno žali verski čut. Tako je tudi storil dne 27. julija v Gorenji in Stranski vasi, kjer je bogokletno govoril. Zagovarjal se je, da je to, česar se ga dolži, govoril le v pijanosti. Zusta je sodišče obsodilo na dva meseca ostrega zapora. — Nobenega se ne bojim, tako je upil v Habičevi gostilni v Javorju hlapec France Janežič. To pa ni bilo navzočim fantom po volji, nastala je gneča, v kateri ga je sunil 18 let stari Bernard Smerekar z nožem v trebuh. Sodišče je Smerekarja obsodilo na 4 mesece težke ječe in v plačilo 130 K za bolečine in zdravniške stroške. — Rubežen z oviram. Janez Čemažar je prodal neko hišo v Škofji Loki hlapcu Juriju Jelovčanu za znesek 3600 K. Ker le ni Jelovčan plačal, ga je Čemažar tožil. Sklenila se je poravnava, v kateri se je zavezal toženec dolg v kratkem poravnati. A vzlic temu ni bilo plačila, zato se je vršila pri Jelovčanu rubežen, katero je hotel s tem onemogočiti, da je vzel iz skrinje denar in neki zavitek, potem pa sodnega sluga od sebe porinil in z denarjem zbežal na travnik. Oboje je izročil 14 letnemu Pavlu Jamniku iz Škofje Loke, rekoč: „To-le spravi, da mi ne bodo vzeli.“ Gospodar Jurij Jelovčan je spravljeno svoto v znesku 2670 K pri ponovni izvršbi izročil sodnemu slugi. Jelovčan je bil obsojen na 3 tedne zapora. — Nevarno pretenje. Dné 16. maja t. l. je ležalo v bolnici na Hrušici truplo ubitega delavca Mihe Svetlina. Delavci, med njimi tudi bratranec ubitega, France Tomazin, so hoteli mrliča pogledati, kar pa jim je bolniški oskrbnik z ozirom na predpise stavbenega podjetja zabranil. Delavci so se šele povelju poklicanega orožniškega stražmeštra pokorili. Čez kako uro je prišel obdolženec sam nazaj, držeč jedno roko v žepu, ter je oskrbniku zagrozil z besedami: „Danes moram dva zaklati in ti boš prvi.“ Obdolženec pravi, da se ne ve spominjati, če je res te besede izustil, ker je bil preveč pijan. Obsojen je bil na 3 mesece težke ječe. — Zaradi razžaljenja cesarja je bil Karol Ricardi, laški delavec pri zgradbi železnice na Rečici, obsojen na 4 mesece težke ječe. — Gluhonem pohotnež. Friderik Maleg črkoslikar v Ljubljani, je bil zaradi hudodelstva oskrumbe na 2 meseca težke ječe obsojen — Od kamna zadet. Na binkoštno nedeljo so se sprli fantje v gostilni Lovrenca Noč na Koroški Beli in so nagnali Lenarta Noč in Janeza Žemva iz gostilne. Nato so ju podili po cesti in za njima metali kamnje. Slednjič je Noč opešal in ni mogel več teči Ko se obrne vrgl je zidar Jernej Jenko kamen vanj in ga zadel na nos, tako da mu je zdrobil nosno kost in del zgornje čeljusti. Obdolženec je bil obsojen na 5 tednov ječe. — Moč žganja. Anton Susteršič, kovaški pomočnik, in Ignacij Presen, mizarski pomočnik, v Kranju sta v Lombarjevi gostilni v Gorenji vasi popila iz kozarcev 3 popol litre špiritovega žganja, ne da bi bila čez dan kaj jedi zavžila. Po pijači šla sta obdolženca pred hišo ter jela prazne sodčke za pivo metati v zrak. Gostilničar ju je posvaril, to pa je dalo povod, da ga je Prosen skušal vreči, Susteršič pa je jel vrtne ograjo lomit; slednji je potegnil nož ter grozil Lombarju. Ko je dekla videla gospodarja v nevarnosti, hitela mu je na pomoč, a tudi tej je z nožem grozil. Ko je orožnik Susteršiča v kolodvorski čakalnici, kjer je legel, aretoval, se mu je vstavljal, Prosen je pa pod kapom pijan obležal. Sodišče je vpoštevalo pijanost obeh zatožencev ter obsodilo Susteršiča na 2 meseca, Prosena pa na mesec zapora.

Ljubljanske novice.

Dežela in mesto. — Resna beseda Ljubljančanom. — Včeraj popoludne je prišlo na potu na Brezje in Bled v Ljubljano okolu 500 mož in žena, članov in članic raznih društev v leskovški dekaniji ob štajerski meji na Dolenjskem. V Ljubljani so ostali kaki dve uri. Na kolodvoru jih je sprejela deputacija „Slov. kršč. socialne zveze“ in deputacija „Daničarjev“. Nas posebno veseli, da se zadnji čas romarji v naša Marijina svetišča ustavljajo tudi v Ljubljani, da si ogledajo in ogrejejo srca za lepo središče našega naroda. Tako kaže preprosti naš narod poleg verske gorečnosti tudi domovinsko ljubezen in obnavlja zvezo s središčem. Vsak pošten slovenski Ljubljančan bo to pozdravljal, ker kako bi bilo slovensko središče brez naroda, ki bi ga ne ljubil. Tako so nedavno manifestirali vrli Štajerci, včeraj so pa isto pokazali Dolenjci. Da ne bo „Narod“ strašil po Ljubljani s kako strašno novico, povemo Ljubljančanom mi sami kar naravnost, da smo videli pri tem mnogo „cekarjev“. Prav nič se ne bi čudili, če bi nizka „Narodova“ klika radi tega ravno tako napadala Dolenjce, kakor je napadala Štajerce. (Nekaj nizkih slabih dovtipov smo itak čuli.) Ta liberalna frakarija ne vé, da bi tudi nje ne bilo, če bi ne bilo onih, ki nosijo „cekarje“. S takim svojim zasmehovanjem je zadnji čas „Narodova“ klika najbolj pokazala, kako tuj ji je narod in kako ga sovraži. Vse narodno delo opravlja ta frakarija s smešenjem lastnega naroda, mi ga pa kličemo k probuji, k velikemu delu za boljšo bodočnost. Tako neumno stališče, kakor „Narod“ s svojimi pristaši, nikjer na svetu ne zavzemajo ob takih prilikah. „Narodova“ klika zadnji čas napade vsakega, kdor pride v Ljubljano, ako se ne prišteva blaziranim frakarjem. Sinoči je mlad liberalec v Kolodvorskih ulicah s psovkami pozdravil duhovnika, ki se je pripeljal z vlakom. Tako neumen ni nihče več na širokem svetu kakor „Narodova“ gospoda, ki menda s svojimi napadi na dohod Štajercev, evharistični shod i. t. d. hoče širiti promet tujcev in „ljubezen do Ljubljane“. Drugod pozdravljajo dohod gostov v mesto, jim izkazujejo ljubeznivosti, ne pa surovosti. Dohod Leskovčanov najsrčneje pozdravljamo. Tudi danes popoludne so si na povratku mnogi Leskovčani ogledovali mesto. Naj bi jim sledili tudi drugi naši rojaki.

Čedna nemška olika! Poroča se nam: Včeraj se je vračala slovenska družba iz Sotske na Posavju, kjer je bila tudi nemška družba. Ta je že ondi iskala brez povoda prepira, ker je zadnji čas nemškim nacionalcem v Ljubljani jako zrastel greben. Pri mitnici na Dunajski cesti pa se je mladi Kastner toliko spozabil, da je udaril enega izmed slovenske družbe po obrazu, nato so še ostali — bilo jih je šest — pali po njem in dokazali svojo nemško kulturo. Naj pazijo nemški mladiči, da jim o priliki slovenske pesti ne navijejo ušes!

Znani „dr. Kordesch“. Že večkrat zaradi raznih sleparij kaznovani Albert Kordesch, „potovalni učitelj“, „urednik“ i. t. d. brez stalnega bivališča, se je moral zagovarjati zaradi hudodelstva tatvine. Nekega dne leta 1902 vzel je Doroteji Milost pl. Mildenhaus zlato uro z zlatim obeskom in zlat prstan. Kordesch se zagovarja, da je živel ž njo v divjem zakonu in v tem času plačeval za njo hrano; da si je to vzel le kot odškodnino in da ji je itak poslal zastavni list od vzetih reči in 5 K denarja. Milost pa pravi, da je Kordesch te reči pri nekem krčmaru zastavil, da ji je res poslal zastavni list, da se pa krčmar brani te reči nazaj dati, ker jih je kupil, ne pa vzel v zastavo. Tudi tvrdko Jax je opeharil za 4 K. Kordesch je bil obsojen na 6 mesecev težke ječe.

G. I. Perdan, član slovenskega gledališča, je prevzel na mesto umrlega g. Fleša mesto inkasista Kozlerjeve pivovarne. Tako izgubi slovensko gledališče zopet eno domačo moč.

Roparski napad v Ljubljani. Ernst Merljak, o katerem smo svoječasno poročali, da je na cesti oropal in težko telesno poškodoval Italijana Petra Casagnolo, je bil danes pred tukajšnjim porotnim sodiščem obsojen na 6 let težke ječe. Kazen bode moral prestati v Gradiški.

Pretep v Šiški. Ko so včeraj na komarjevo nedeljo fantje v Šiški popivali skupaj, so se malo med seboj sprli. Bil je med njimi tudi neki stolar po imenu Ant. Zajc, doma iz Vranskega na Štajerskem, kateri je svojega tovariša udaril po glavi tako nesrečno, da mu je zbil dva zoba. Orožniki so ga aretirali. Drugih pretepov ni bilo.

Zadruga gostilničarjev, kavarnarjev itd. v Ljubljani priredi prijateljski sestanek v torek, dne 30. avgusta t. l., ob 3. uri popoldne v vrtnem salonu restavracije »Novi svet« na Marije Terezije cesti št. 16, h kateremu zadruga vabi vse svoje člane.

Umrla je majorjeva vdova gospa Frančiška Berg pl. Falkenberg.

Nove stavbe. Pri Sv. Petru kopljejo zdaj temelj na škofijskih parcelah za novi hiši J. Klemencovo in p. d. Jernejevo. V Sodnijskih ulicah pa kopljejo temelj za dr. Požarjevo hišo.

Poslopje južnega kolodvora so začeli prenavljati in dobi bolj svetlo barvo.

Izgredi na Martinovi cesti. V soboto po noči je policija zopet aretirala tri fante, ki so z vpitjem kalili nočni mir po Martinovi cesti

Aretirana tatica. Mestna policija je aretirala 27letno, policijsko zasledovano tatico deklo Ivano Triller z Bleda.

Z rešilnim vozom so včeraj popoldne prepeljali v bolnico 20letnega delavca Jožefa Slatnerja iz Iške vasi, ki se je nezavesten zgrudil. Jetičnega Slatnerja je neka dobrodelna družba poslala v domovino iz Amerike, kjer je bival štiri leta.

Odlikovana pogumna deklica. Dež. vlada je podelila 8letni Mariji Verčič, ki je rešila iz Gradešče dva in polletnega dečka, nagrado 30 K.

Električna železnica povozila je včeraj opoldne 17letnega, nekoliko gluhega kosca Jurija Kopača iz Prapreč. Kopač je gledal neki avtomobil in ni slišal zvonenja električnega voza. Poškodovan je na glavi.

Velika veselica v Šiški se je včeraj izborno obnesla. Šiška je bila v zastavah. Predvečer je bil mirozov horjulske godbe. Več jutri.

Ukradla je neka ženska, ki je prišla iskat svoje nezakonsko dete, zasebniku I. V. na Poljanski cesti nekaj blaga in obleke.

Sovodstvo. Radi sovodstva je bila obsojena čevljarjeva žena Frančiška Železnikar na 6 tednov zapora. Tudi drugod po Ljubljani bi se marsikaj dobilo, če

bi se hotelo imeti odprte oči. Početje neke „gostilničarke“ presega že vse meje.

Ubijalca Franceta Šuštaršiča, doma iz Trbovelj pri Celju, na Štajerskem so danes prepeljali iz Kranjske gore v Ljubljani. Njegova sodba bode v sredo pred porotnim sodiščem.

Društvena godba. Ker je potekla funkcijska doba odborova, vrši se kakor čujemo, prihodnji mesec sedmi občni zbor, na katerega se p. n. člani že zdaj opozarjajo.

Tujci v Ljubljani V Ljubljani je to poletje okolu 30 družin — letovičarjev, večinoma Tržačanov in Goričanov.

V Trstu in v Ljubljani. Na mestni nemški deški ljudski šoli v Ljubljani je izmed 214 učencev le 87 učencev nemške narodnosti, to je 40%. Leta 1901/2 je bilo Slovencev 59·3% Nemcev 37·3% leta 1902/3 Slovencev 55·6%, Nemcev 38·4%, l. 1903/4 Slovencev 52·3%, Nemcev pa 40·6%. Za 87 učencev nemške narodnosti mora Ljubljana vzdrževati ljudsko šolo s petimi učitelji ter izdati na leto samo za najemščino šolskih prostorov več tisoč kron. Na deklliški šoli je skoro istotako razmerje. Za 246 nemških učenk mora Ljubljana vzdrževati nemško dekliško šolo z devetimi definitivnimi in devetimi provizoričnimi učnimi močmi. Ako torej sešteemo vse otroke z nemškim materinim (!?) jezikom, znaša njih število 333 in število izkazanega učnega osobja pa 24, torej na vsakih 14 nemških otrok ena učna moč. Tako sili v Ljubljaniista vlada občino vršiti germanizacijo, ki v Trstu stotinam slovenskih otrok noče dati niti ene ljudske šole. Tisti, ki najbolj molči pri tej stvari, je ljubljanski drž. poslanec dr. Tavčar.

Darovi.

Poslani našemu uredništvu:

Za pogorelce v Podpeči: G. Mih. Sajè, župnik v Stangi, 5 K. — Dobravski fantje in dekleta 20 K.

Za pogorelce v Senčurju: Dobravski fantje in dekleta 20 K.

Za pogorelce na Senturški gori: Dobravski fantje in dekleta 20 K.

Za pogorelce v Loškem potoku: Gospod Mih. Sajè župnik v Stangi, 5 kron.

Bog povrni!

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Janez Žužak, misijonar v Vodicah, 20 K.

Za pogorelce na Dol. Pristavi so dalje darovali: Župni urad Ambrus 5 K. — Zbirka »Slovenčeva« 4 K. — Cast. g. župnik Anton Kukelj 5 K. — Župni urad St. Jurij pri Kranju 25 K — Cg. gospod župnik Andrej Zaman 4 K. — Kraševijski urad Tomišelj 8 K. — Cast. gospod dekan France Schweiger 10 K.

Vsem blagim dobrotnikom stoterna zahvala!

Župni urad Podgradom, 28. avgusta 1904.

Andrej Česenj, župnik.

Za pogorelce v Podpeči so darovali p. n. gg.: Premil. g. knezškof dr. Anton Bonaventura Jeglič 100 K; župnija Struge 71 K 60 v; IV. zbirka v »Slovencu« 140 K; župni urad v Kranju 19 K 50 vin.; kaplan Valentin Oblak, Senčur. 8 K; gospa Josipina Tolazzi, Logatec, 50 K; župni urad Kovor 6 K; župni urad sv. Gregor 55 K; župni urad Kamnik 24 K; župnik Jožef Jereb v Ljubljani 5 K; duhovni svetnik Simon Žužek, Vodice 25 K; župnik Tomaž Potočnik, Breznica, 16 K; župni urad Javorje nad Škofjo Loko 30 K; knez. škof. duh. svetnik Friderik Hudovernik 10 K; župnik Simon Zupan, Ježica, 5 K; župnik Janez Karlin, Smlednik, 15 K; župnija Lašiče 72 K 70 v.; župnik Lovro Gerjol 10 kron; župni urad sv. Križ nad Jesenicami 10 K; župni urad Poljane nad Škofjo Loko 30 kron; župnik Martin Poljak, Aidovec, 12 K; župni urad Rova 4 K; dekan Janez Bizjan, Moravče, zbirka 30 K; sklad Gornikov pod g. Jožefu Koblar 15 K; Zbirka godoviških župljanov 8 K; upravništvo „Slovenca“ V. zbirka 38 K; župni urad na Savi ob j. ž 20 K; župnik Fran Pavlin pri sv. Trojici 20 K; župnik Ignacij Salehar 10 K; ljudska zbirka v Dolenjivasi 10 K; župnik Frančišek Traven, Sodražica 10 K; župnija Sodražica 37 K; župnija Unec pri Rakeku 22 K; župnik Damijan Pavlič v Kostanjevici 40 K; župnik Matevž Jereb, Preddvor 20 K; kmetijsko društvo v Velikih Lašičah obleke za 46 K; župnija Rovte 20 K; dar mošniških župljanov 30 K; upravništvo »Slovenca« VI. zbirka 50 K; župni urad v Ambrusu 9 K; kapelan Karol Lenassi 13 K.

Izrecno za pogorelo cerkev v Podpeči so darovali p. n. gg.: Župnik Janez Dobnikar, Jančе, 20 K; Josipina Tolazzi, Logatec, 50 K; župnik Tomaž Potočnik, Breznica, 17 K; knez. škof. duh. svetnik Friderik Hudovernik 10 K; župnik Simon Zupan, Ježica 5 K; župnik Janez Karlin, Smlednik, 5 K; župni urad Rova 2 K; godoviški župljani 2 K; neimenovan nov prav lep rdeč mašni plašč 180 K.

Vsem darovalcem se izreka tem potom prisrčna zahvala!

Bog povrni!

Župni urad Dobrepolje
dne 19 avgusta 1904.
Andr. Ramoveš

Socialne stvari.

soc **Novo sredstvo proti alkoholu** Dr. Chalmers Gentice, izvestni zdravnik za oči v Chicagu, je predaval na nekem shodu, da je mogoče s posebnimi očali ozdraviti alkoholizem. To svojo trditev je tudi dokazal z več poskusi. V mnogih slučajih je opazil, da je bolnikom z dotičnimi očali zmanjšal sast po alkoholu. Neki bolnik je po trideseth dneh izgubil popolnoma slast po alkoholu. Bilo bi res prav, a pijanci se bodo očal bali tako, kakor križa vrag.

soc **Krekov »Socializem«**, v prevodu Crnkovičevem začne prihodnji mesec i hajati v snopičih. Ker je slovenska izdaja že pošla, bo tudi dobro služila Slovencem, ki žele poučiti Krekov „Socializem“

soc. **Milijarde za delavsko zavarovanje v Nemčiji** V Nemčiji so od leta 1885. do leta 1901. razni delavski zavarovalni zavodi sprejeli približno 5 milijard mark. Delodajalci so prispevali 2136 delavci 2047 milijonov in država 214½ milijona mark. Obrest in drugih dohodkov je bilo 393¼ milijona Zavodi so izdali 3½ milijarde, 3170 milijonov je bilo delavcem plačanih odškodnin, za bolniške podpore so plačali zavodi 1900 milijonov mark. L. 1901. je dala država vsako leto za delavsko zavarovanje 34, delodajalci 238 in delojemalci 198 milijonov mark. Izmed 57 milijonov prebivalcev v Nemčiji je bilo zavarovanih za slučaj bolezni 10 milijonov, za slučaj nezgod 17½ in 13½ milijona oseb je bilo zavarovanih za slučaj onemoglosti.

soc **Kautsky o mednarodnem socialno-demokreškem shodu** v Amsterdamu dne 14 avgusta piše sledeče: Ne morem tajiti, da so v socialni demokraciji nasprotstva. Ne moremo jih biti veseli, a značijo velik napredek moči proletariata v zadnjem desetletju. Socialna demokracija je nastopila boj, morebiti zadnji, da pribori politično moč. Dve poti sta, ki navidezno nista praktično nasprotni, a vodita končno na popolnoma druga pota. Ako bo socialna demokracija zašla na napačno pot, bo zašla v puščave in pred prepade. Pravo pot zamore pokazati le uspeh. Nemška socialna demokracija je že storila odločilen korak na shodu v Draždanih. — Tako misli Kautsky že naprej vplivati na sodruge, da bi v Amsterdamu zopet obsodili revizioniste.

Društva.

(Blaža Potočnika čitalnica v St. Vidu nad Ljubljano) priredi v nedeljo, dne 11. septembra 1904 ob 3 uri popoldne povodom otvoritve nove dvorane veliko ljudsko vrtno veselico na vrtu gostilne pri Cebavcu v St. Vidu s sledečim sporedom: 1. Ob 3 uri popoldne: Sprejem drugih društev. 2. Vrtna veselica na vrtu pri Cebavcu v St. Vidu; (koncert kamniške godbe pod vodstvom g. A. Wlassaka. 3 Petje s sodelovanjem: a) sl. pevskega društva „Ljubljana“ pod vodstvom g. prof Ant. Dekleva; b) sl. čitalniškega pevskega zbora pod vodstvom g. Vinka Jovana; c) sl. pevskega zbora v St. Vidu pod vodstvom g. I. Rusa; d) slav. tamburaškega zbora »Kolo« pod vodstvom g Lehpamera. 4 Deklamacija; priredi gdč. Manca Koman; 5 Šaljiva pošta. 6. Brzojav. 7. Šaljiva loterija. 8 Šaljivi prizori za otroke. 9. Šaljiva licitacija. 10 Prodajalne lope. 11. Ples v dvorani do 11. ure zvečer. 12 V mraku zažiganje umetalnega ognja. 13. Prosta zabava. Vstopnina prosta. Prostovoljne darove oziroma dobitke najhvaležneje sprejema odbor. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Razne stvari.

Iz šolskih zvezkov. Ladislav Postumus je bil rojen 3 mesece po smrti svojih starišev. — Egipčani so zavijali svoje mrtvece tako trdno v posmolene plahte, da se niso mogli gibati. — Kukavica ima dve nogi naprej in dve nazaj. — Svicarski prebivalci se žive največ od hribolazcev.

Dar nemškega cesarja ruskemu carjeviču. Nemški cesar je kot kraten boter podaril ruskemu carjeviču popolnoma zlato čašo. Dar je prinesel poseben dvoren kurir.

Medicinke v Svici. Na švicarskih vseučiliščih je sedaj že več medicink kot medicincev. Preteklo zimo je poslušalo na švicarskih vseučiliščih 1654 oseb; od teh je bilo 763 moških in 891 žensk, večinoma inozemk.

Legar v Tešinu. V Tešinu je zbolelo na legarju 89 civilistov in 57 vojakov. Sodijo, da je legar povzročila slaba pitna voda. Bolezen ponehava.

Nevihta v Japonskem morju. V južnem delu Japonskega morja je razgrajala 20. t. m. nevihta, ki je uničila v Fuzanu na Koreji 56 hiš in 147 ladij. Kabel med Čušimo in Fuzanom je pretrgan. Tudi v Moji je uničil mnogo ladij. Mnogo oseb pogrešajo.

Čudo 20. stoletja. V Ameriki živi slepa, gluha in nema Helena Keller, katero vsi občudujejo ter nazivljejo čudo 20. stoletja. Sedaj namreč obiskuje vseučilišče, ter se pripravlja na doktorski izpit. Seveda ji morajo profesorji predavati z raznimi znaki. Tudi je že spisala knjigo o optimizmu, v kateri pobija Schopenhauerjev pesimizem.

Zakaj nosijo Korejci bele obleke. O tej korejski navadi piše neki londonski tednik. Korejcem je bela barva znak žalosti. Ako umrje vladar, žaluje prebivalstvo za njim tri leta. Nekoč se je prigodilo, da so v desetih letih umrli trije vladarji in tako so se Korejci bele obleke popolnoma privadili. Le višji korejski uradniki nosijo višnjevo pretkane obleke. Ti smejo jezditi tudi na oslih, katere v deželi zelo cenijo.

Dragocen krompir Na Angleškem so pripeljali na trg neke nove vrste krompir, toda v tako majhni množini, da je stalo 20 stotov tega krompirja 145 600 K Ta krompir imenujejo „biser“ ter je zelo bel in plodovosen

Medvedje in vlak Williamsport, Pa. 8 avgusta. Izletniški vlak Black Forest železnice je moral v gozdu stati jedno uro, kajti na nekem mostu, kateri vodi preko neki gorski potok, so bili štirje medvedje. Jeden medvedov obtičal je med relsi, radi česar se je moral vlak ustaviti. Ko so kasneje dotično mesto pregledali, se je dognalo, da so ostali medvedje tramove podkopali, radi česar bi bila vožnja čez most prenevarna. Kljub temu, da so potniki metali na medvede kamenje, niso hoteli bežati. Šele potem, ko so jih napadli sprevodniki z gorečimi bakljami, so počasi odšli

„Zakon“ med dvema ženskama. V nekem predmestju v Londonu so te dni prijeli nekega majhnega starega možička, ki je bil pijan. Na policiji je povedal, da se piše Katarina Coombes, starost 68 let, slikar sob. Skoro pol stoletja je veljala ta ženska za moža. S 15 letom se je poročila z nekim Percivalom Coombesom, pozneje pa nastopila kot moški ter vzela za ženo neko deklico, s katero je živela skupaj 14 let. Ta Katra je delala v svojem življenju razna dela na ladjah, v tiskarnah, v raznih delavnicah in povsodi so jo imeli za moškega.

Revolver grofa Banffyja Preteklo sredo je v Gradec pripotoval grof A Banffy Budimpešte. Grof je oddal slugi nekega hotela ovršnik. Ko je sluga položil ovršnik na stol, je iz ovršnika padel na tla revolver in se izprožil. Kroglja je zadela slugo v meče. Pred sodiščem je bil Banffy obsojen na 40 kron denarne kazni in revolver je zapadel. Revolver je bil oni, s katerim se je svoječasno usmrtil sin ogrskega poljedelskega ministra Taliana.

Visoko plačo 100 000 dolarjev bo dobil Evgene Ysaje, znani belgijski godec za šestmesečno gostovanje v Ameriki.

Med prijateljicama. »Ima li vrla gospa pl. X. . . ., ki hoče veljati za zbirateljico starin, res starine?« — »Seveda jih ima in če nima drugih ima brezdvojbeno svoj krstni list.«

Med časnikarji. »Ste li že čuli, da piše rabelj Daubler svoje spomine.« — „To je vendar popolnoma logično: saj je slovstvo pravzaprav tudi delo z glavo.«

Zdravnik in lekarnar. Zdravnik, ki je ob prostem času tudi koval verze, obišče svojega prijatelja lekarnarja in mu je pripovedoval o svojih najnovejših pesniških proizvodih. Ker se je lekarnar čudil, da se mož »vede« s takimi stvarmi peča mu je rekel zdravnik: »Jaz moram vsekakor na kak način ubiti svoj prosti čas.« — »No, no“, pravi lekarnar, „vam li v ta namen ne zadostujejo vaši bolniki.«

Iz Krügerjevega življenja. Da je bil umrli transvalski predsednik Pavel Krüger zelo šaljive narave, priča sledeča dogodbica: Nekega dne sta ga obiskala dva meščana v njegovem električno razsvetljenem stanovanju. V pogovoru ju je vprašal, če imata dobra pljuča. Ko sta mu to zatrdila, jima je rekel, naj to dokažeta ter ugasneta električno luč. Ko sta se onadva trudila, da ugasneta luč, stopil je Krüger glasno se smejaje do priprave za zapiranje električnega toka, pihnil ter objednem tudi zaprl električen tok.

Požar v Hobokenu.

O požaru petrolejnih shramb v Hobokenu pri Antwerpenu v Belgiji (ne v predmestju New Yorka), so še sledeča poročila: Izmed 40 shramb jih je pogorelo 38. Škoda znaša več milijonov. Eksplodiralo je 80.000 sodov petroleja. Zgorelo je 50 milijonov litrov petroleja. Stevilo žrtev še ni znano.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Peterburg, 29. avg. Ruska brzojavna agencija brzojavlja iz Mukdena: Sem je došel sanitetni vlak s 125 ranjenci, med katerimi je 5 častnikov. Ti pripovedujejo, da traja bojna južni in vzhodni fronti neprestano že tri dni. Osobito je v boju vdeležen tretji sibirski vojni zbor. Na vzhodni fronti se bije hud boj pri Anpinu, kjer sta dve japonski baterij i popolnoma razpršeni in uničeni.

Peterburg 29 avgusta. Saharov poroča o bojih okolu Laojana 26. t. m.: Na južni fronti so Japonci Rusi potisnili nazaj do utrjenih pozicij pri Anšančanu. Na južnovzhodni fronti so vrgli Rusi Japonce do Tunsinpu. Na vzhodni fronti so se Rusi morali boriti z mnogo številnejšim sovražnikom. Neki ruski polk se je boril 15 ur in zadal Japoncem velike izgube. Ker so Japonci poizkušali obiti Ruse, so se Rusi tu umaknili. Japonci so baje izgubili 1500 mož.

London, 29. avgusta. Ruska armada je zdaj koncentrirana v toliki sili, kakor še nikdar prej. Od Anšančana do Mukdena imajo Rusi krepko utrjene pozicije. Vedno prihajajo nove čete. Vojaki so jako navdušeni in se ne umikajo več radi.

Tokio, 29. avgusta. Japonci so 19. t. mes. naskočili Anšančan. Bili so odbiti. Imeli so izgube 500 mož.

Ljaojan, 29. avgusta. (Reuterjev urad.) Dne 27. t. m. so se Rusi umaknili od Anšančana v polnem redu. Boji dne 26 t. m. zjutraj so se vršili le med prednjimi četami. Ogenj je trajal celi dan in celo noč.

Ljaojan, 29 avgusta. Odporno moč Port Arturja so Japonci silno podcenjevali. Port Artur ne bo padel še dva meseca, morda bo nepremagan celo do novega leta.

London, 29. avg. Ker Port Artur še ni padel, je med prebivalstvom v Tokiu velik nemir. Bati se je demonstracij.

London 29 avgusta. V tukajšnjih mornariških krogih se govori, da ruske baltiško brodovje že plove proti vzhodni Aziji.

London, 29. avg. Pri zadnjih napadih so Japonci obrnili najmočnejšo luč retlektorjev na sovražnika, da so ga tako z močno lučjo slepili.

Gibraltar, 29. avgusta. Amerikanska bojna ladja »Baltimore« je dobila nalog, naj takoj odplove v kitajsko vodovje.

London, 29 avg. Pri hunhuškem napadu na Ruse dne 23. t. mes. severno od Mukdena so sodelovale baje tudi regularne kitajske čete.

Brasloče, 29, avgusta. Volilni shod na Polzeli se je obnesel sijajno. Ljudstvo je govornike poslušalo z zanimanjem, kandidatura Ferd. Roša sprejeta enoglasno, soc. demokrat Čobal ni dobil besede, soc. demokrat Rinaldo je žalil zborovalce, povzročil veliko ogorčenje, le pod varstvom dr. Karlovška jima je bilo mogoče odnesti zdravo kožo.

Dunaj, 29. avgusta. Neki tukajšnji list prinaša brzojavko, da je tržaški ces. namestnik grof Goess že podal svojo demisijo. S svojega dopusta pojde stanovat v svoje rojstno mesto Gradec.

Gorica, 29. avgusta. Po vojaških vajah blizu Rifemberga je šel top čez noge korporalu Alešu Letarju iz Ljubljane in ga težko poškodoval.

Peterburg 29. avgusta. Na sedemstolet ječe je obsodilo 55 ruskih sodrugov in sodruginj deželno sodišče jakutsko v Vzhodni Sibiri i.

Pariz, 29. avg. »Matin« poroča, da hoče mornariški minister Pelletan naložiti kazen parobrodnim družbam po 1500 frankov na dan, dokler ne prevzemo poštne službe.

Duhovnik

išče stanovanje z 2—3 sobami in kuhinjo v mirnem, zračnem kraju s 1. ali 15. sept.

Ponudbe na upravništvo lista. 1422 2—1

1421 (1—1)

Globoko užaljenim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem vest o smrti našega iskreno ljubljenega sinčka

Milka

ki je včeraj zjutraj ob 8. uri v nežni dobi 16 mesecev, po kratki zelo mučni bolezni blaženo v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši danes popoldne ob 5. uri na župno pokopališče v Borovnici.

Breg pri Borovnici, dne 27. avgusta 1904.

Žalujoča rodbina Švigelj.

Zahvala.

1420

Povodom prebridke izgube našega preljubega, nepozabnega sina, oz. roma brata

Vincencija Paulina

dijaka IV. gimnazijskega razreda

došlo nam je vsestransko toliko dokazov srčnega sočutja, da nam je nemogoče, se vsakemu osebno zahvaliti. Storimo to tem potom ter izrekamo prisrčno zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so z nami žalovali ter izkazali rajncemu poslednjo čast. Posebno in iskreno zahvalo pa izrekamo častitim očetom frančiškanom za mnogoštevilne duševne tolažbe, usmiljenim sestram za neutrujeno in preljubeznivo streženje ter gg. pevcem za ulebepolno nagrobno petje prerano preminulemu. Bodi vsem najtoplejša zahvala.

Ljubljana, 29. avgusta 1904.

Žalujoči ostali.

1419

Zahvala.

Za vse mnogobrojne tolažilne dokaze iskrenega sočutja povodom dolgotrajne bolezni in ob smrti iskreno ljubljene soproge, ozir. matere

Marije Oblak

izrekam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najtoplejšo zahvalo.

Posebej se še zahvaljujem preč. duhovščini za tolažilne obiske med boleznijo, gg. pevcem za ginljivo nagrobno petje, darovateljem krasnih vencev in vsem, ki so drago pokojnico spremili k večnemu počitku.

Bog bodi vsem obilen plačnik.

Stara Šranga pri Vrhniki, dne 27. avgusta 1904.

Franc Oblak, soprog.

1423 1—1

Tužnim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je nepozabljiva sestra in teta, velerodna gospa

Frančiška Berg pl. Falkenberg

vdova c. in kr. majorja

po dolgotrajni, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, dne 28. avgusta ob ½3. uri zjutraj, mirno v Gospodu zaspala.

Truplo predrage rajnke bode v torek, dne 30. avgusta, ob 2. uri popoldne v hiši žalosti na Glavnem trgu št. 29 slovesno blagoslovljeno in na mestnem pokopališču v grob rajnega soproga položeno.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba.

V Škofji Loki, dne 28. avgusta 1904.

Wajkard Gandini, c. kr. sodnije svetnik, nečak. — **Zofija Guldenprein,** ces. kr. davkarja vdova. — **Amalija Germonik,** soproga urednika, sestri.

Venci se hvaležno odklanjajo. Prosi se tihega sožalja. Priporočamo predrago rajnko v molitev in blag spomin.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104—69

4 ½ %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša K 5,245.845·40.

Stanje hran. vlog K 5,089.883·14. Denarni promet K 23,806·306·40. Stanje rez. zaklada K 98.238·41.

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Za prečastito duhovščino

so ravnokar došli

površniki, zimske suknje in haveloki

iz perviena in kamgarna,

dalje jesenske in zimske hlače

iz črnega doskina in črne volne,

kakor tudi mehki in trdi klobuki,

vse po čudovito nizkih cenah.

Talarji in **reverende** se izvršujejo po meri na Dunaju najfinejše.

Velespoštovanjem **Oroslav Bernatović.**

Angleško skladišče oblek, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

1412 3—2

„Katol. Bukvarna" v Ljubljani

priporoča sledeča znamenitejša dela slovenskega slovstva:

1. ***Cramer: „Apostolski dušni pastir",*** ali dušni pastir, kakšen naj bo in kako naj deluje. Po naročilu in na stroške premil. in presvetl. gospoda Antona Bonaventure, kneza in škofa ljubljanskega izdal dr. Fr. Lampe. K 1·20, pol platno K 1·90.
2. ***Didon - Bohinjec: „Jezus Kristus".*** Izdal dr. Anton Jeglič, knez in škof ljubljanski. Trije zvezki K 4·20, v platno vezani K 7·20.
3. ***Flis: „Stabinski slogi",*** zlasti krščanski, njih razvoj in kratka zgodovina z dodatkom o zidanji in popravljanji cerkvâ. V tekstu 145 slik in 40 tabel s 305 slikami. K 13·—.
4. ***Kos: „Gradivo za zgodovino Slovencev"*** v srednjem veku. Prva knjiga (l. 501—800) K 8·—.
5. ***Kosec: „Katoliško zakonsko pravo"*** z ozirom na državne avstrijske pravice. K 2·—, v pol platno K 3·20.
6. ***Lasér-Marešič: „Lurški čudeži".*** Nadaljevanje in drugi zvezek bukev imenovanih „Lurška Mati božja". V pol platno K 2·—.
7. ***Poč: „Duhovski poslovnik".*** Drugi, popravljeni natis. K 4·—, vezano K 5·20.
8. ***„Sveto pismo"*** stare in nove zaveze z razlaganjem poleg nemškega, od apostolskega sedeža potrjenega sv. pisma, ki ga je iz Vulgate ponemčil in razložil dr. I. F. Allioli, šest debelih vezanih zvezkov K 20·—.
9. ***Veternik: „Razlaga velikega katekizma"*** ali krščanskega nauka. Štirje vezani zvezki K 12·20.
10. ***Wolf-Pleteršnik: „Slovensko - nemški slovar".*** Dva vezana zvezka K 29·—.

Že skozi 19 let

boleham na želodcu. Po poskušnjah z različnimi zdravili sem začel leta 1896. rabiti Vašo

tinkturo za želodec,

ki mi je vedno prav dobro služila kot učinkujoče zdravilo, pa ne le meni, ampak tudi raznim bolehavim osebam, katerim sem jo podaril. Zato jo najtopleje priporočam vsakomur, ki trpi na želodčni bolezni. 790 50—18

Friderik Repolusk,

župnik v Št. Vidu nad Valdekom, p. Missling, 16. dec. 1903.

Resnici čast!

Vaše **„Železnato vino"** se mi je pri mnogoteri, večletni uporabi v svoji družini, kakor pri drugih obično izborno obneslo. Prav posebno je bil njega učinek očividen pri slabokrvnih, pri osebah oslabljenih prebavil in nerednem krvotoku ter podobnih defektih. Zato morem Vaše res izborno železnato vino iz lastne večletne izkušnje v enakih in podobnih slučajih vsakemu kar najtopleje priporočati!

Anton Žnidaršič,

župnik pri Beli cerkvi, p. Št. Jernej, Dolenjsko 1. marca 1904.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje

odlikovani lekarnar G. PICCOLI, Ljubljana

lekarna „Pri angelu", Dunajska cesta, dvorni založnik Njihove Svetosti papeža.

Novo! Izšla je Novo!

Missa pro defunctis

á IV voces inaequales, aut una voce cum Organo, Auctore

Matthaeo Vurnik.

Tisek „Katol. tiskarne". — Samozaložba. — Cena 1 K, po pošti 1 K 5 v.

Prodaja „Katol. bukvarna" in L. Schwentner v Ljubljani ter skladatelj v Št. Vidu pri Zatičini (Dolenjsko). 1404 6—2

Dve prodajalki,

izurjeni v kupčiji **iščeta službo v kaki trgovini,** najrajše v mestu, v katero lahko takoj vstopita.

Ponudbe naj se pošiljajo na poste restante **G. 6. Kropa. Gorenjsko.** 1407 5—4

---

479 104 48

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v največji izberi po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

---

Na prodaj je hiša z vrtom

s 7 stanovanji, nasproti Tržaške ceste na Glincah št. 132. 1403 3—3

Poizvé se pri posestniku **Ivanu Molk.**

Pijte

Klauerjev

„Triglav"

najzdravejši vseh likerjev.

544 150—66

Nakup in prodaja

vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd. **Zavarovanja za izgube pri žrebanjih,** pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese za vsake žrebanje.**

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična deniška družba

„MERCUR"

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh **gospodarskih** in **finančnih stvareh,** potem o kurznih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni nasvèti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnic.** 134 370

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne" v Ljubljani.